

Αβ'α Έμμανουήλ τσάμιας
Κατ. Βιβλίου Νέων. Αρσίου
19/10/95

ΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ Β'. ΑΒΕΡΩΦΕΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΤΟΥ 1913

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Τιμάται μετὰ τοῦ βιβλιοσήμου καὶ φόρου δρ. 15,50
(Βιβλίωσημον δρ. 5.80. Φόρος Ἀναγκ. Δαν. δρ. 1.20).
Ἀριθμὸς ἀδείας κυκλοφορίας 752 17 Σεπτεμβρίου 1925

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

44—ΕΝ ΟΔΩ ΣΤΑΔΙΟΥ—44

1925

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΒΕΡΩΦΕΙΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

ΤΟΥ 1913

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

44—ΕΝ ΟΔΩ ΣΤΑΔΙΟΥ—44

1925

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΦΩΚΑΣ, βασιλεύς.

ΘΕΟΦΑΝΩ, σύζυγός του.

ΣΟΦΙΑ, χήρα του βασιλέως Χριστοφόρου.

ΑΓΑΘΗ, βασιλόπαις, ἀνδραδέλφη τῆς Θεοφανούς.

ΑΝΝΑ, ζώσθη Πατρικία.

ΕΛΕΝΗ

ΘΕΟΔΩΡΑ

} ἀκλόνητοι τῆς βασιλείας.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ, ἀνεψιός του Νικηφόρου, Δομέστικος.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ, Κομροπαλάτης, ἀδελφός του Νικηφόρου.

ΠΕΤΡΟΣ ΦΩΚΑΣ, στρατοπεδάρχης.

ΜΙΧΑΗΛ ΒΟΥΡΤΣΗΣ, στρατηγός.

ΤΟΡΝΙΚΗΣ

ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

} οὐνωμόται.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, μοναχός.

ΓΑΒΡΙΗΛ, ὕμνογράφος.

ΜΙΧΑΗΛ, ἀρχιθαλαμηπόλος.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ, ταξίαρχος, ἔμπιστος του Τσιμισκη.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΠΡΩΤΗ

Αΐδουσα τοῦ Θρόνου.

ΣΚΗΝΗ Α΄

ΑΓΑΘΗ, ΣΟΦΙΑ

ΣΟΦΙΑ

Ἄγαθη μου, γλυκεῖα βασιλοπούλα,
πηγαίνωμε, γιατί ἔσαι ταραγμένη.

ΑΓΑΘΗ

Ἐδῶ τὸν βασιλιγὰ θενὰ προσμένω.
Ἐδῶ στὰ πόδια του θὰ πέσω
κι' ὡς χάριν θενὰ τοῦ ζητήσω
στὸ μοναστήρι πίσω νὰ μὲ στείλῃ.

ΣΟΦΙΑ

Μὲ τὰ ὠστά σου ; — Ἐπόθητες τὸ μοναστήρι ;
Μὴ λησμονήσης ὅτι ὁ Νικηφόρος
ἀπὸ συμπάθεια σὲ σένα
καὶ γιὰ τὴν μνήμη τοῦ ἀδελφοῦ σου Ρωμανοῦ
ἔπεισε τὴν βασίλισσα νὰ σὲ ἀνακαλέσῃ.
Κι' ἀπὸ τοῦ μοναστηριοῦ τὰ βάρη,
περὶ τὴν ζωὴ μου ἔχω περάσει,
μ' ἐκάλεσε κ' ἐμὲ κοντὰ σου.

ΑΓΑΘΗ

Ἄπ' τὴν βασίλισσα δὲν θέλω χάρι.

ᾧ, μοῦ κολάζει τὴν ψυχὴν ἢ μισητὴ τῆς θεᾶ! —

Καὶ πῶς νὰ λησμονήσω τὴν στιγμή,

ποῦ μᾶς ἐξώριζεν ἀπ' τὸ παλάτι

ἐμένα καὶ τὶς ἀδελφές μου ;

Κ' ἔκλαιγ' ἡ μάνα μας γονατισμένη

ἐμπρὸς τὸν βασιλῆα τὸν γιό τῆς,

ἐμπρὸς τὸν ἀδελφό μας Ρωμανό,

ποῦ τὴν καρδιά του ἐσκλήρυνεν ἡ Θεοφανῶ

μὲ μάγια καταχθόνια.

Κ' ἡ φθονερὴ στεκότανε παρέχει

μ' ἓνα ὄφος θριαμβευτικό, μ' ἓνα σπασμὸ στὰ χεῖλη,

εἰρωνικό, ποῦ μ' ἔσφαζε! —

Μέσ' στὸ παλάτι τώρα τί μὲ θέλει ;

Θέλει τὸ θῆμά τῆς κοντὰ τῆς ;

Νὰ μὲ πληγῶνῃ ; Νὰ μὲ ταπεινῶνῃ ;

ᾠχι! τοὺς ἐξευτελισμοὺς καὶ τὴν ὑπεροψία

δὲν ὑποφέρω! —

ΣΟΦΙΑ

Ἄλλ' ἂν ἐκείνη σὲ μισῇ,

ὅλοι τριγύρω σ' ἀγαποῦνε.

ΑΓΑΘΗ

Φρίκη μέσ' στὸ παλάτι μας μὲ κυριεύει,

ποῦ βράζει ἀκολασία καὶ κακία,

ποῦ χαμοσέρνεται ἡ κολακεία

κ' ἡ ἀμαρτία βασιλεύει!

Δὲν ἐγεννήθηκα γιὰ τέτοιες σφαῖρες!

ΣΟΦΙΑ

Ὅυτε καὶ γιὰ καλόγρηρα δὲν εἶσαι γεννημένη.
Μέσ' στής μονῆς τὰ θλιβερά καὶ τ' ἄχαρα τὰ τείχη
δὲν θενά μείν' ἢ νιότη σου κ' ἢ ὠμορφιά θαμμένη.
(τιγὰ)

Βασιλικὴ ζωὴ σὲ περιμέλει
μὲ τὴν λάμπρότητά της καὶ τὰ μεγαλεῖά της.
Σκέψου πῶς εἶσαι καὶ ἀδελφῇ
καὶ κόρη Πορφυρογεννήτων.

ΑΓΑΘΗ

(μὲ πικρίαν)

Κοντὰ στὸ βρέφος τὸ Πορφυρογέννητο
παραμονεύει ράσο καλογερικό,
νὰ περισφίξῃ στὸ τραχὺ τοῦ ἀγκάλιασμα
τὸ σῶμα, ποῦ τὸ ἐθώπευε μετὰξί καὶ βελουδο. —
Τὸ μαρτυροῦνε γύρω μας τὰ χίλια μοναστήρια. —
Καὶ σέν', Αὐγούστα μου Σοφία,
ποῦ ἦσουν βασίλισσα μιὰ μέρα,
μήπως καὶ σὲ στὸ μοναστήρι
δὲν σ' ἔκλεισαν τριάντα χρόνια ;

ΣΟΦΙΑ.

Ὁ βασιλεὺς Χριστόφορος καὶ ἄντρας μου
εἶχεν ἀποδημήσει πρὸς τὸν Κύριον.
Ἐκλείστηκε γιὰ μένανε κάθε χαρὰ τοῦ κόσμου
καὶ στὴν καρδιά μου τὴν θλιμμένη
ἦτο παρήγορο τὸ μοναστήρι. —
Ἄλλ' ὅμως σὺ, ποῦ μόλις τώρα
σὲ χαιρετᾷ ροδολουσμένη
τῆς νιότης σου ἢ χαραυγὴ ;
Μέσ' στὸ παλάτ' εἶδες τὸ φῶς, ἐδῶ καὶ θενά ζήσης.

ΑΓΑΘΗ (βυθίζομένη εις διαλογισμούς).

Εἶν' ὠραιότατ' ἡ ζωὴ στὰ μαγικὰ παλάτια
μέσα στοὺς παραδείσους των, στὰ θαύματα τῆς Τέχνης,
μέσα στοὺς χρυσοστόλιστους, θαμπωτικούς ναοὺς των,
ποῦ σὲ μιὰ μέθῃ κ' ἔκτασι βυθίζουνε τὸ πνεῦμα !
Ἄλλὰ μιὰ Λάμια κάθεται στὸν ἅγιον τὸν θρόνον
κ' ἔχει τὸ κρίμα στὴν καρδιά, τὴν κόλασι στὸ νοῦ της,
κί' ὅλος αὐτός ὁ μαγικός ὁ κόσμος
σάν στοιχειωμένος στέκει ὀλόγυρά της.

ΣΟΦΙΑ

Ἄνοιξε τὴν καρδιά σου σιγὴν ἐλπίδα !
Εἶδαμε καὶ βασίλισσες καλόγρηγες νὰ γίνουν
καὶ ν' ἀνεβούν καλόγρηγες σὲ θρόνον βασιλίσσης.

(Λαμβάνει τὴν χεῖρά της).

Ἄφησ' τὸν ἔρωτα νὰ σὲ φαιδρύνῃ.
Ἡ εὐγενέστερη καρδιά τοῦ βραχίλειου
κτυπᾷ γιὰ σέβανε μ' ἀγάπη φλογερή.

(μὲ μυστικότητα)

Ὁ ἔνδοξος δομέστικος — ὁ Τσιμισκῆς —

ΑΓΑΘΗ (ἀποσύρουσα τὴν χεῖρά της)

Μὴ μου σπαράξῃς τὴν πληγὴν, ποῦ προσπαθῶ νὰ κλείσω.

ΣΟΦΙΑ

Λοιπὸν σὲ βασανίζει ἀκόμη
ἡ φήμη πῶς ὁ Τσιμισκῆς
μὲ τὴν βασίλισσα —

ΑΓΑΘΗ

Ἦ, παῦσε !

Ἡ πόλις ὅλη διηγᾶται

κι' ἀντιλαλεῖ τὸν ἔρωτά των.

Ἄχ, καὶ μὲ ποιάν, μὲ ποιάν ! ὦ Θεέ μου !

ΣΟΦΙΑ

Ἄν γοητεύῃ τις καρδιὰς
ἢ τόση δόξα κι' ὁμορφιά του,
σὺ βασιλεύεις στὴν καρδιά του.—
Μὴ διώχνῃς τὴν χρυσὴ σου Μοῖρα.

ΑΓΑΘΗ

Τὸ ράσο τῆς καλόγρηρας μού φύλαγεν ἡ Μοῖρα.

(Εἰσέρχεται ὁ Τσιμισκῆς).

ΣΚΗΝΗ Β'

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ καὶ αἱ ἀνωτέρω.

ΣΟΦΙΑ (θεξιουμένη αὐτόν).

Δομέστικε !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Σὰς ζήτησα εἰς τὰ δωμάτιά σας.

ΣΟΦΙΑ

Ἐνόμιζα πῶς θάφευγες σὲ νέαν ἐκστρατείαν,
χωρὶς διόλου νὰ σὲ ἰδοῦμε.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (ἀτενίζων τὴν Ἀγάθην, κάτω νεύουσαν)

Νὰ μὴ σὰς ἀποχαιρετίσω ;
Νὰ μὴ ζητήσω τὴν εὐχὴ σου ;

ΣΟΦΙΑ

Ἐχεις τοῦ κόσμου τὶς εὐχὲς καὶ τὴν λατρεία.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (ὀποβλέπων πρὸς τὴν Ἀγάθην. Μετὰ θερμότητος).

Εἶνε ἡ ἀγάπη σας γιὰ μένα
πολυτιμότερη ἀπ' τοῦ κόσμου
τὸν ἄστατο ἐνθουσιασμό.
Ἀγάθη—σὰν τί συλλογιέσαι ;
Δὲν ἐλησμονήσες ἀκόμα
τὴν πληξί τοῦ μοναστηριοῦ ;
Δὲν εἶς' εὐτυχισμένη τώρα
μέσ' στὸ παλάτι ;

ΣΟΦΙΑ

Δὲν κοιτᾶς ; Ὁ νοῦς της τρέχει ἀκόμα
στὸ μοναστήρι.

ΑΓΑΘΗ

Στὴν μονὴν εὐτυχισμένη ἐξοῦσα.
Ἐκεῖ τὸν κόσμο λησμονοῦσα,
ὡς μ' ἐλησμόνησε κι' ὁ κόσμος.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἀγάθη, τόση ἀχαριστία ;
Εἶνε καρδιᾶς ποῦ σὲ λατρεύουν.

ΑΓΑΘΗ (με πικρίαν).

Ἄλλην ὁ κόσμος λιθανίζει.
Τὴν λάμφι καὶ τὴν δύναμιν ὁ ἄνθρωπος λατρεύει.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (μετὰ θερμότητος).

Κλίν' ἡ καρδιά μας σπλαχνικὴ πρὸς τοὺς ἀδικημένους.

ΑΓΑΘΗ (ὕπερηφάνως).

Δὲν ἔχω ἀνάγκην εὐσπλαχνίας.

(Φεύγει ἀποτόμως).

ΣΚΗΝΗ Γ΄

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ. ΣΟΦΙΑ

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Τὰ λόγια της μ' ἐσόντριψαν. Τί τρέχει ;

ΣΟΦΙΑ

Τὸν πικρό της
ὕπαινιμὸν δὲν ἐν-οιωσες ; τὴν ζήλεια της ; — Νομίζει
πῶς τὴν βασίλισσα ἀγαπᾷς.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Καὶ σὺ, πῶς τὴν ἀφήκες
στὴν πλάνη καὶ στὴν πίκρα της ; Σὺ ποῦ γνωρίζεις ὅλα ;

ΣΟΦΙΑ

Καὶ τί ἤθελες νὰ τῆς εἰπῶ ; Πῶς νὰ τῆς φανερώσω
ὅτι τὸ ἐκμεταλλεύεσαι τῆς Θεοφανῶς τὸ πάθος
γιὰ τοὺς κρυφούς σου τοὺς σκοπούς, γιὰ ν' ἀνεβῆς στὸν θρόνον;
Τῆς εἶπα πῶς δὲν ἀγαπᾷς ἄλλη καρμιά στὸν κόσμο.
Ἄλλ' ἡ παραμικρὴ σκιά μιᾶς τέτοιας ὑποψίας
πληγώνει τὴν καρδιά της,
καρδιά γεμάτη ἀγνόητα, στοργή καὶ περηφάνεια.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (Βηματίζει ἐν ταραχῇ. Εἶτα σταματᾷ. Ὡς πρὸς ἑαυτὸν).

Κατακτητὴ τῶν γυναικῶν ὁ κόσμος μ' ὀνομάζει.
Τόσες ἐγνώρισα ὀμορφιῆς σ' Ἀνατολή καὶ Δύσι
καὶ τὸ ποτ' ἔρι ἐστράγγισα τῆς ἡδονῆς μαζί των.
Ἄλλ' ἡ καρδιά μου ἔμεινε ἐλεύθερη.—Καὶ τώρα ;

ΣΟΦΙΑ

Ἔως τώρα δὲν ἀγάπησες. Ἐγνώρισες τὰ πάθη,
ποῦ ἀφήνουν στεῖρα τὴν ψυχὴν, ὅταν περάσῃ ἡ ὄρμη των.

Ἄλλ' εἶνε πλοῦτος τῆς καρδιάς, τὴν εὐλογία φέρνει
κ' ἐξευγενίζει τὴν ψυχὴν ὁ ἀληθινὸς ὁ ἔρωσ.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ναί, τὸ ἔμαθα. Ἡ ἀγάπη της μὲ ὕφώνει, μὲ λυτρώνει
καὶ μύριες καθαρὲς πηγὲς μέσ' στὴν καρδιά μου ἀνοίγει.

ΣΟΦΙΑ

Ἄμποτε νὰ σ' ἐλύτρωνεν ἀπ' τὴν καταραμένη !
Γιατί κι' ἂν μ' ἔλη τὴν ψυχὴ λατρεύης τὴν Ἀγάθη,
ἀλλ' ὅμως μὲ παράνομης ἀγάπης φλόγα
ἢ Θεοφανῶ προσκολλημένη θενὰ μείνη
στὸ πάθος ποῦ τὴν μέθυσε γιὰ σένα. —
Κι' ἀλλοίμονον, ἂν ἐννοιῶθε πῶς ἀγαπᾷς τὴν κόρη,
ποῦ τόσο τὴν ἐχθρεύεται καὶ τὴν μισεῖ !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

ὦ, τίποτε ἢ βασίλισσα δὲν ὀποπτεύει.
Ἐγωῖσμός τυφλώνει τοὺς ὑπερηφάνους.—
Τὲ ξεύρεις.—Καὶ ἂν ἢ μοῖρα μ' εὐνόησῃ,
ἢ λατρευτὴ βασιλοπούλα θὰ καθίσῃ
στὸν θρόνον τῶν πατέρων της μαζί μου.

ΣΟΦΙΑ

Ὅταν ξεμυστηρεύτηκες σ' ἐμένα τὴ βουλή σου,
τὴ μεγαλότολμη βουλή, δὲν τρόμαξα, ἀλλὰ μῆτε
νὰ σ' ἐμποδίσω ἠθέλησα. Τὰ μάτια μου εἶδαν τόσα,
τόσα φρικτὰ καὶ ἀνήκουστα γι' ἀπόκτησι τοῦ θρόνου,
ποῦ τὴν καρδιά μου ἐστόμωσαν. Τὰ πράγματα κυλοῦνε
σὰν χεῖμαρρος ὀρμητικά,
καὶ δύνამις δὲν εἰμπορεῖ καμμιὰ νὰ τὰ κρατήσῃ.
Στὸν τολμηρὸ, στὸν τυχερὸν ἀνήκει ὁ θρόνος. —

Καί σύ 'σαι ὁ τολμηρότερος ἀπ' ὅλους,
εἶσαι τῆς μοίρας ὁ ἀγαπημένος. —
'Ἄλλ' ἀπὸ τὴν βασίλισσα φυλάγῃ. —

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μὴ φοβῆσαι.

Αὐτὴ τὸν δρόμον μου ἀνοίγει
τοῦ θρόνου καὶ τῶν μυστικῶν μου ὀνείρων. —
Μὰ τὴν Ἀγάθη φώτισε — δικαίωσέ με.
'Υπάρχει τρόπος νὰ μὲ δικαιώσῃς
χωρὶς τὰ μυστικά μου σχέδια νὰ φανερώσῃς.
Τὰ πάντα κρέμονται ἀπὸ σένα.

ΣΟΦΙΑ

Μὰ κι' ἀπὸ σένανε. Ἡ ἀγάπη,
ὅταν ἀρχίζῃ ν' ἀμφιβάλλῃ,
θέλει καὶ δείγματα τρανὰ γιὰ νὰ πιστέψῃ πάλι.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

'Ἄς περιμένῃ. Δὲν ζητῶ θυσίαν ἄλλῃ.

ΣΟΦΙΑ

Σὲ ἀγαπᾷ καὶ θὰ προσμένῃ.

(Ἡ Σοφία ἐξέρχεται ἀριστερόθεν, ἐνῶ δεξιόθεν εἰσέρχεται
ὁ Βαλάντης, ὁ Τορνίκης καὶ ὁ Πεδιασίμος).

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ, ΒΑΛΑΝΤΗΣ, ΤΟΡΝΙΚΗΣ, ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

ΒΑΛΑΝΤΗΣ (πλησιαζὼν τὸν Τιμισκῆν. Σιγα).

Μάγιστρε, πότε ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (σιγά)

Γρήγορα.

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Μήν αναβάλλης πλέον.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Νά σπεύδης ἔχεις δίκαιον, ἀγαπητὲ Βαλάντη.
Πολὺ σκληρὸς ὁ βασιληάς στὸν ἀδελφὸ σου ἐφάνη.

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Κι' ὅταν ἀναλογίζομαι τὴν ἀφορμὴν. "ὦ, χίλιοι
αἰῶνες ἂν περάσουνε, δὲν θὰ τοῦ συγχωρήσω! —
Ὁ βασιληάς τὸν πρόσταξε γιὰ ν' ἀκρωτηριάσῃ
ἕναν ὀπλίτη δυσσευχῆ, ποὺ ἀτάκτησε. Κ' ἐκεῖνος,
πολὺ φιλανθρωπότερος ἀπὸ τὸν Νικηφόρο,
τὴν προσταγὴ παρήκουσε. Κι' ὁ βασιληάς ἀμέσως,
ὡς τὸ ἔμαθε, στὰ σίδηρα τὸν ἀδελφὸ μου ρίχνει.

ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

Σπρώχνει τὴν ἀσστηρότητα μέχρις ἀπανθρωπίας.

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Καὶ σήπεται ὁ ταλαίπωρος μέσα στοῦ Πραιτωρίου
τῆ φυλακῆ. Καὶ μάταια τὸν τύραννο ἰκετεύει,
μάταια κ' ἡ γυναῖκά του τὰ πόδια του ἔχει βρέξει
μὲ δάκρυα. — "Ἄχ, εἶν' ἀμείλικτος, εἶν' ἡ καρδιά του πέτρα.

(κτυπῶν το ξίφος του).

Θὰ τὴν μαλάξῃ ἢ μάχαιρα! —

ΤΟΡΝΙΚΗΣ

Κ' ἐμᾶς τοὺς Πατρικίους
πτωχοὺς μᾶς ἐκατήντησε, μᾶς πέταξε στοὺς δρόμους.

ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

Ὁ φθονερός ! μᾶς ἔκοψε τὰς ἐπιχορηγήσεις,
ἐνῶ συνάζει θησαυροὺς ὁ ἀδελφός του Λέων
καὶ πίνει μὲ τοὺς φίλους του, μεθᾶ, διασκεδάζει
καὶ σκυλολόγι ὀλόκληρο πληρώνει μισθοφόρων
καὶ σκλάβους τρέφει ἀμέτρητους καὶ σκλάβες ἄλλες τόσες.

ΤΟΡΝΙΚΗΣ

Ἢ τόσες ἐκστρατεῖές του τὸν κόσμον ἔχουν ρημάξει.
Χέρια δὲν ἔμειναν τῇ γῆ νὰ τὴν ὀργώσουν. Φτώχεια
καὶ πείνα βασιλεύουν. Καὶ ὁ βασιληᾶς θερίζει
ὀργὴν καὶ μῖσος σήμερα.

Λαμπρά 'ν' ἡ εὐκαιρία.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Τορνίκη, Πεδιάσιμε, σ' ἐμένα ἐμπιστευθήτε.
'Εγὼ θὰ ὀρίσω τὴν στιγμή.

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Νὰ λησμονῆς δὲν πρέπει
ὁ βασιληᾶς ποῦ σὲ μισεῖ, πῶς σὲ φθονεῖ κι' ὁ Λέων,
ὁ ἀδελφός του.

ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

Φανερά τὴν ἔχθρα του σοῦ δείχνει.

ΤΟΡΝΙΚΗΣ

'Αλλὰ καὶ τὸ χειρότερο—μᾶς ὑποπεύεται ὅλους.
Σὰν κάτι νὰ μωρίστηκε.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Δὲν τοὺς φοβοῦμ' ἐκείνους,

ποῦ τὴν ζωὴ των τὴν περνοῦν σὲ κῦβους καὶ συμπόσια.

(βλέπων τὸν Λέοντα Φωκᾶν ἐρχόμενον).

Σιωπὴ! Στὴν ὥραν ἔρχεται.

ΣΚΗΝΗ Ε΄

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

Λ. ΦΩΚΑΣ (εἰρωνικῶς).

Χαίρομαι νὰ σὰς βλέπω,
πῶς εἴσθε πάντ' ἀχώριστοι.—Τί τάχα βασανίζει
τοὺς φίλους μου τοὺς εὐγενεῖς;

ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

Ἄπλῃ συνομιλία.

Λ. ΦΩΚΑΣ (ὡς ἄνω).

Δὲν εἶμαι τόσο ἀπλοῦς, ὥστε νὰ μὴ μαντεύω,
ποῦ τείνουν τὰ συμβούλια καὶ διαβουλίᾳ σας.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Εἶμαι κ' ἐγὼ τὸσον ἀπλοῦς, ποῦ δὲν καταλαβαίνω
τὸ νόημα τῶν λόγων σου.

Λ. ΦΩΚΑΣ (εἰρωνικῶς).

Περίεργον! Θαρροῦσα
πῶς ὅποιος ἀναστρέφεται μέσ' στὸν γυναικωνίτην,
μαθαίνει μύριες πονηριῆς ἀπ' τὶς γυναῖκες.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Καὶ ὅποιος
πίνει καὶ παίζει διαρκῶς παράλογος θὰ γίνῃ.

Λ. ΦΩΚΑΣ

Νὰ πίνῃς εἶνε ἀνδρικόν.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Τὸ νὰ μεθῆς κτηνώδες.

Λ. ΦΩΚΑΣ

Κτηνώδης εἶνε ἀληθινὰ τῶν γυναικῶν ὁ δοῦλος.

ΠΡΑΙΠΟΣΙΤΟΣ (εἰσερχόμενος).

Ὁ βασιλιάς!

(Εἰσέρχονται οἱ βασιλεῖς μὲ τὴν ἀκολουθίαν των).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΘΕΟΦΑΝΩ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (προσβλέπων αὐστηρῶς τὸν Τιμισακῆν καὶ τὸν Λέοντα).

Φωνές, κραυγές, φιλονικίες πάλι!

(νεύει διὰ τῆς χειρὸς νὰ ἐξέλθουν)

Ἄλλοῦ φιλονικήσετε!

(πρὸς τοὺς λαιποὺς)

Καὶ σεῖς, πηγαίνετε ὄλοι.

(Ἐξέρχονται ὄλοι. Πρὸς τὸν Λέοντα ἀπερχόμενον).

Λέων!

(Ὁ Λέων ἐπιστρέφει)

Τὸν Ἀθανάσιον, τὸν ἱερόν μου φίλον,
τὴν ἐντολήν σου ἀνέθεσα νὰ τὸν ἀναζητήσης.

Λ. ΦΩΚΑΣ

Νὰ τὸν ἀνακαλύψωμεν ἀδύνατον ἐστάθη.
Στὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ παντοῦ σ' ὄλα τὰ μοναστήρια
νὰ τὸν ζητήσουν ἐστεῖλα. Κανένας δὲν τὸν εἶδε.
Ἐφυγεν ἀπὸ τὸν καιρό, που ἔγινες αὐτοκράτωρ.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄμποτε νὰ μὴ ἔπαθεν. Ἡ ἐξαφάνισις τοῦ
μὲ θλίβει. — Σὲ παρακαλῶ μὴ παύῃς νὰ φροντίζῃς.

(Ὁ Λέων ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ζ΄

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΘΕΟΦΑΝΩ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κοντὰ σου πάλι, ἀγαπημένη.
Ἄπ' τοῦ πολέμου τὴν ἀντάρα
στὴν ἀτμοσφαῖρα τῆς γαλήνης,
ποῦ πνέει γύρω σου μυρολογισμένη.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἦλθες καὶ πάλι θενὰ φύγῃς.
Ἡ δόξα ἢ μάγισσα σὲ σέρνει,
μακρὰν μου πάντοτε σὲ παίρνει. —
Ἄχ, ἕνας ἦρωσ ὅσῳ κ' ἐσένα
θέλει λαοὺς νὰ τονὲ προσκυνοῦνε
κ' ἐνώπιόν του στέμματα ταπεινωμένα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πάρε μου τὴν ἀγάπη σου, κί' ἀμέσως σὲ συντρίμματα
τὰ μεγαλεῖα γύρω μου θὰ σωροβολιαστοῦνε.

(λαμβάνει τὴν χεῖρά της)

Εἶσαι χαρὰ μου, εἶσαι ζωὴ μου, κί' εἶσαι δόξα μου !
Ὁ ἦρωσ σου μ' ἐμπνέει καὶ μοῦ δίνει δύναμι
νὰ συντελέσω τὰ μεγάλα μου τὰ ὄνειρατα. —
Ὅταν τὸ κράτος τοῦ Σταυροῦ ξαπλώνω
κί' ἀπὸ τὰ σκότῃ τοὺς λαοὺς λυτρώνω,

μέσ' στὴν κλαγγὴ τῶν ὅπλων ἢ μορφῇ σου
 μ' ἀγγελικὸ χαμόγελο ἐμπρὸς μου λάμπει.
 Καὶ μ' ἓνα πόθο ἀκράτητο, καὶ μιὰ χαρὰ ὑπερτάτη
 ἔρχομ' ἀπὸ τὸν πόλεμο κοντά σου νὰ δροσίσω
 τὸ φλογερὸ μου μέτωπο, τὰ χεῖλη τὰ φρυγμένα.

(φιλεῖ τὴν χεῖρά της)

Ἄπ' ὄλες μου τίς νίκες λάμπεις ὠραιότερη.
 Λέγε, τί θέλεις ; Δὲν εὐρίσκω τίποτε
 ἀντάξιόν σου. Τῆς Ἀνατολῆς τοὺς τάπητας
 καὶ τὰ μεταξωτὰ τ' ἀραχνοῦφानτα,
 κι' ὅσα μέσ' στὸ Χαλέπι κι' ὅσα μέσ' στὴν Δαμασκὴ
 τοῦ χρυσοῦ ἢ τέχνη ἢ ὑπερθαύμαστη
 δημιουργεῖ κι' ἀπὸ τ' ἀσῆμι κι' ἀπ' τὸ μάλαμα,
 χρυσελεφάντιν' ἄρματα, τῆς Ἀραβίας ἄτια,
 κτήματ' ἀπεριόριστα καὶ μυθικὰ παλάτια,
 ὁ ἔρωσ μου ὄλα πρόθυμος ἔς τὰ πόδια σου τὰ στρώνει.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄλλο δὲν θέλω, βασιληά μου, κύριέ μου,
 δὲν εὔχομ' ἄλλο, παρὰ ἡ νίκη ἀκούραστη
 νὰ στεφανώνη τὸ ἀγέρωχό σου μέτωπο
 καὶ τὸ πανίσχυρό σου χέρι νὰ φρουρῇ
 τὴν ἱερὴ κληρονομιά τῶν τέχνων μου.
 Κι' ἐγὼ ἔς τὴν κραταιά σου σκέπη ν' ἀναπαύωμαι,
 περήφανη γιὰ σένα καὶ χαρούμενη.—
 Ἄλλ' οἱ ἀτέλειωτοι μὲ θλίβουν πόλεμοι
 ποῦ μᾶς χωρίζουν τόσους μῆνας.
 Ἄχ, πότε, πότε θ' ἀνατεῖλουν
 εἰρηνικότερὲς ἡμέρες ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄσταν τοῦ κράτους τοὺς ἐχθροὺς ὀλότελα συντρίψω.
 Ἄριστ. Προβλεγγίου. «Νικηφόρος Φωκᾶς». Ἐκδοσ. Β' 6/7/25 2

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τοὺς σύντριψες. Καὶ μέχρι Μεσοποταμίας,
κ' ἔως ἔς τὴ θάλασσα τῆς Παλαιστίνης,
τροπαιοφόρος ἔχεις φθάσει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὰ τρόπαιά μου τάστησα ἔς τὴ φλογερὴ Συρία.
Τώρα ἔς τὰ χιόνια τοῦ βοριά τὴ δόξα μου θ' ἀπλώσω.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἔχεις μεγάλους στρατηγούς νὰ πολεμοῦν γιὰ σένα.
Ὁ Πέτρος ὁ ἀνίκητος, ὁ φλογερὸς ὁ Βούρτσης,
ὁ ἀνεφίθς σου Τσιμισκῆς, ὁ τρόμος τῶν ἀπίστων.—

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (συνοφρυούμενος. Ἀποτόμως)

Πολλοὺς ἀξίζει στρατηγούς μονάχα τ' ὄνομά μου !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄλλ' ὅσο εἶνε ἡ ζωὴ σου ἀκριβότερη,
τόσο καὶ χρέος ἔχεις μεγαλείτερο
νὰ τὴν φυλάγῃς.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ,
ποῦ πολεμῶ καὶ κινδονεύω γιὰ τὴ δόξα του,
θὰ μὲ διαφυλάξῃ.— Μὴ πικραίνεσαι,
γλυκεῖα βασίλισσά μου.— Ἐνδοξότερο
ἔς τὰ τέκνα σου θὰ παραδώσω τὸ βασιλεῖον
καὶ φοβερώτερο ἔς τὸν ἄπιστον Ἀγαρηνό.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὴν ἐνδοξὴ ζωὴ σου ἄς σκέπῃ ὁ Ὑψιστος.
(Ἡ Θεοφανὼ ἐξέρχεται συνοβουομένη ὑπὸ τοῦ βασιλέως μέχρι τῆς
θύρας. Μετ' ἄλλῃον εἰσέρχεται ὁ παρακινημένος Βασίλειος).

ΣΚΗΝΗ Η΄

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὸ μέτωπό σου, πρόεδρε, τὸ ἐπισκιάζουν νέφη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἄν θέλ' ἡ βασιλεία σου, θὰ διασκορπιστοῦνε.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Λέγε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Κατὰ τὸ θέλημα καὶ τὴ διαταγὴ σου
ἀρνήθηκα ἕως τὴν Σύγκλητον τὰ ἐπιδόματά της.
Ἐοῦ, διαμαρτύρεται. Κανένα σέβας πλέον
δὲν συγκρατεῖ τὴ γλώσσά της.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ὁ θησαυρὸς τοῦ Κράτους

μόλις γιὰ τὴν συντήρησιν ἀρκεῖ τῶν στρατευμάτων.
Νομίζω πῶς ἡ Σύγκλητος καλὰ μισθοδοτεῖται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Τῶν πατρικίων καὶ εὐγενῶν ὀλόκληρο τὸ πλῆθος
ἀναστατώθη καὶ κρυφὰ καὶ φανερὰ γογγύζει,
γιατὶ τοὺς ἐστερήσαμε τὰς ἐπιχορηγήσεις.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Βασίλειε, τὸ κράτος μου κηφήνας δὲν θὰ τρέφῃ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἔτσι τοὺς ἐσυνήθισαν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Νὰ τὸ ἐσυνηθίσουν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Τὸν δῆμον ἐναντίον σου κρυφὰ τὸν ἐρεθίζουν.
Καὶ ἡ κακοβουλία των. —

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μουρμουῦρες καὶ φοβέρες·
δὲν θὰ μ' ἐξαναγκάσουνε τῇ γνώμῃ μου ν' ἀλλάξω.
Ὁ κόσμος ἂν μ' ἐμίσησεν —

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ὦ, σὲ λατρεύει ὁ κόσμος !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τοῦ κόσμου τὴν διάθεσιν ἐγὼ τὴν ἐ γνωρίζω—
Τὰ ὄπλα τὰ ἐλληνικά μὲ δόξα ἔχω λαμπρόνει
καὶ τῆς Συρίας τὰ κλειδιά 'ς τὴν Πόλιν τὰχῶ φέρει.
Ἄλλ' ὅμως ὁ ἀχάριστος λαὸς τῆς πρωτευούσης
ψυχρὸς μὲ ὑποδέχεται — Ναί, ναί ! Τὸν θαυμασμό του
καὶ τὴ λατρεία σήμερα 'ς τὸν Τσιμισκῆ τὴν δίνει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἀπὸ τὸν ἥλιον ἐσὲ τοῦ Τσιμισκῆ τ' ἀστέρει
παίρνει τὸ φῶς του —

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Φύλαξε τὰ λιθανίσματά σου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ὅλος ὁ κόσμος σ' ἀγαπᾷ. Μὰ τ' ἄκαρπα τὰ χρόνια,
ἢ πείνα κι' ἢ στέρῃσις πικρόχολο τὸν κάνουν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὸν ἀδελφόν μου Λέοντα τὸν πρόσταξα νὰ δίνῃ
καὶ νὰ συντρέχῃ τοὺς πτωχοὺς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἴσχυρὸν οἱ ἐχθροὶ σου λέγουν,
ὅτι ὁ ἐνδοξότατος Κυροπαλάτης Λέων
προαγοράζει ὀλόκληρη τοῦ σίτου τὴν προμήθεια
καὶ τὴν πωλεῖ ἀκριβότερα.—Κι' ὁ κόσμος τὸ πιστεύει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ὁ ἀδελφός μου ; Ἄδύνατον.—Εὐθὺς θὰ τὸν καλέσω.—
Τί ἔχεις ἀκόμη νὰ μοῦ εἴπῃς ;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ἐκτυλίσσει περγαμηνὴν)

Ἐδῶ γραμμένα ὑπάρχουν
στρατιωτῶν ὀνόματα, ποὺ ἔχουν ἀνδραγαθήσει
καὶ φονευσθῆ ἔς τὸν πόλεμον. Ἀφῆκαν οἱ γενναῖοι
χῆρες γυναῖκες κι' ὄρφανά.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κάθε γιὰ αὐτοὺς θυσία
εἶνε δικαία. Δόσε τους ! Τὸ κράτος προστατεύει,
τρέφει τὸ κράτος τοὺς πιστοὺς, ποὺ ἐπρόταξαν τὰ στήθη
καὶ βρῆκαν τέλος τίμιον γιὰ τ' ἄγια κι' ἱερά του.
Τὰ πάντα γιὰ τὸ στρατεῦμα ! Δόξα, τιμὴ, ζωὴ μας
εἶν' ὁ στρατός !

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Τῆ συμφορὰ τὴν πολυπικραμένη
ἡ γενναιοδωρία σου θενὰ τὴν ἐγλυκάνῃ. —

ΠΡΑΙΠΟΣΙΤΟΣ (εἰσερχόμενος)

Ἐνας καλόγηρος ζητεῖ νὰ σοῦ μιλήσῃ.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄς ἔλθῃ.

Καὶ κάλεσε τὸν Λέοντα τὸν ἀδελφὸ μου ἀμέσως —
Βασίλειε, νὰ σὲ ἰδῶ κατόπιν.

(Ὁ Βασίλειος καὶ ὁ Πραιπόσιτος ἐξέρχονται καὶ μετ' ὀλίγον
εἰσέρχεται ὁ μοναχὸς Ἀθανάσιος).

ΣΚΗΝΗ Θ'

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (προσκυνῶν)

Τὴν βασιλεία σου ὁ Θεὸς ὁ μέγας ἄς φυλάγῃ !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ὁ Ἀθανάσιος

(Σπεύδει καὶ τὸν ἐναγκαλιζέται)

Ἄγιε καὶ ποθητὲ πατέρα !
τόσον καιρὸν σ' ἐζήτησα, σ' ἐκάλεσα—ποῦ ἦσουν ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Καὶ τί μὲ θέλεις, βασιληά ;—Προσεύχομε γιὰ σένα
μακρὰν σου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἀλλὰ σὲ ἤθελα πλησίον μου νὰ σ' ἔχω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Τ' ὄνειρο ἐκεῖνο πέρασε.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Στὰ λόγια σου ἔχεις πίκρα.
Τὴν παλαιὰ λησμόνησες φιλία ; τὴ ζωὴ μας
στοῦ στρατοπέδου τὴ σκηνή, στίς φάραγγες τοῦ Ταύρου,
στὴν Κιλικία τὴ μακρινή, στῆς Κρήτης τὰ λαγκάδια ;
Ποῦ μὲ τὸ ξίφος στοῦ πλευροῦ καὶ τοὺς ἐχθροὺς τριγύρω
ἐμελετοῦσαμε μαζὶ τὰ ἱερά βιβλία ; —
Τὰ οὐράνια τὰ λόγια σου, τῆς πίστεώς σου ἡ φλόγα

καὶ τῆς ἀγγελοφόρητης ψυχῆς σου ἡ γοητεία
μὲ ἐμάγευαν, μὲ ἀνάρπαζαν σὲ ὑπερκόσμιες σφαῖρες
σὲ κόσμους ἀγιότητος. — Μὴ τᾶχης λησμονήσῃς ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Τότε ἦσουν ἄλλος. Ὁ τρχὺς τότε ἦσουν στρατιώτης.
ὁ ἀσκητής, ποῦ ἐφλόγιζαν τὴν ἄδολη ψυχὴ σου
ἄγιοι πόθοι. Σήμερα τὸ ταπεινὸ μου ράσο
μὲ τὴν αὐτοκρατορικὴ πορφύρα δὲν τσιριάζει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἐνα πανάγιο σύμβολόν τὸ ράσον ἀδελφώνει
μὲ τὴν πορφύραν : ὁ Σταυρὸς ! Ἀπόστολός του ἂν εἶσαι,
μήπως κι' ἐγὼ δὲν ἔμεινα πιστός του στρατιώτης ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἀθέτησες τὸν λόγον σου καὶ τὴν ὑπόσχασί σου. —
Ὅταν ἀπ' τοὺς Σαρακηνοὺς ἐλήτρωσες τὴν Κρήτη,
ἀπὸ τὰ πλούσια λάφυρα μοῦ ἔδωκες καὶ μοῦ εἶπες :
« Πήγαινε ἀμέσως, πήγαινε νὰ κτίσῃς στ' ἄγιον Ὅρος
τὴν ἡσυχίαν κι' ἐρημικὴ φωλιά τῆς προσευχῆς μας,
γιατὶ ἦλθεν ἡ ὥρα κι' ἡ στιγμή μαζί σου ν' ἀσκητέψω ».
Καὶ μὲ μιὰν ἄδολη χαρὰν ἐπῆγα στ' ἄγιον Ὅρος
καὶ μὲ λαχτάραν ἔκτισα τὴν Λούρα τὴν Ἀγίαν.
Ἄλλ' ἔξαφνα, ὁ θεοσεβὴς ἐκεῖνος στρατηλάτης,
ὁ ἀσκητής—ἐφόρεσε βασιλικὴ κορῶνα ! —
ὦ ! πόσο σὲ ἀποπλάνησεν ἡ λάμψις ἡ ματαῖα
τοῦ κόσμου ! κι' ἐπροτίμησες τὰ πρόσκαιρ' ἀγαθὰ του
ἀπ' τὸ οὐράνιο βύθισμα στὰ κάλλη τῆς λατρείας.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Δὲν μὲ ἐπλανέσαν τ' ἀγαθὰ τὰ πρόσκαιρα τοῦ κόσμου.
Ἐχθρὸς τῆς Ἐκκλησίαις μας, τοῦ κράτους μας προδότης
θὰ ἦμουν, ἂν στὸ ἀπόκοσμο κελλί μου ἀναπαυόμουν,

ἔνθ' ἰσχυρῶ κίνδονοι μᾶς περιζώνουν μύριοι,
 καὶ τόσες βάρβαρα φυλὲς σ' Ἀνατολῇ καὶ Δύσει
 μ' ἄγρια λαχτάρᾳ στρέφουσι τὸ βασκανὸν τῶν μάτι
 κατὰ τὴν θεοφροῦρητὴ καὶ ζηλεμένη Πόλιν !
 Μὴν παύσης τῆς θρησκείας μας τὸ πῦρ ν' ἀναδαυλίξῃς.
 Μὲ τὰ χρυσᾶ τὰ λόγια σου τὰ πνεύματα κατήχει.
 Ἐργάζου γιὰ τὴ δόξα της.— Ἐγὼ μὲ τὸ σπαθὶ μου
 τὴν θείαν βασιλείαν της στὸν κόσμον θὰ ξαπλώσω.
 Τοῦ Κωνσταντίνου τὸ ἄπειρο βασίλειον θ' ἀναστήσω,
 τὸν τάφο τὸν Πανάγιον θὰ τὸν ἐλευθερώσω,
 ποῦ χρόνια τὸν κατέχουσι, τὸν βεβηλώνουσι χρόνια
 οἱ ἄπιστοι Σαρακηνοί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (μετὰ θερμότητος)

ὦ, ἂν γι' ἀγάπῃ τοῦ Σταυροῦ, γι' ἀγάπῃ αὐτῆς τῆς Πόλις
 τὸν θρόνον ἐπροτίμησες ἅπ' τὸ σεμνὸν κελλί σου ! —
 Ἄλλὰ τὴν ἐθεμέλιωσες τὴν δόξαν σου στὸ κριμα.
 Ὁ θρόνος, ὅπου κάθουσι, στὴν γενεάν ἀνήκει
 τοῦ Ρωμανοῦ. Κι' ὠρκίστηκες ὄρκους φρικτοὺς μιὰ μέρα
 ἀρπακτικὰ τὰ χέρια σου ἔς αὐτὸν γὰ μὴν ἀπλώσης.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἐν ταραχῇ)

Ὅχι, δὲν τοὺς ληρμόνησα τοὺς ὄρκους μου ἐκείνους.
 Οὐδέποτε μ' ἐφλόγισεν ἡ ἄνομη λαχτάρᾳ
 ἅπ' τὰ παιδιὰ τοῦ Ρωμανοῦ τὸν θρόνον τῶν ν' ἀρπάξω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Δίκαιος εἶσαι καὶ εὐσεβής. Ἄλλὰ πρὸς τὴν κακίαν
 ὁ θρόνος εἶνε ὀλισθημα. Ὁ θρόνος εἶνε πλάνος,
 ποῦ αἰχμαλωτίζει τὴν ψυχὴν, τὸ πνεῦμα σαγηνεύει,
 καὶ τοὺς δικαίους καὶ ἀγαθοὺς κάνει σκληροὺς καὶ ἀδίκους.
 Χάνει γι' αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀδελφοῦ τὸ αἷμα,
 καὶ στρίγγλα ἡ μάνα γίνεται στὸ ἴδιον τὸ παιδί της.—

Ἄν ὠμίλοῦσαν οἱ τῶν παλατιῶν σου τοῖχοι,
θὰ μαρτυροῦσαν πράγματα, ποῦ ὀρθὲς τῆς κεφαλῆς σου
ἢ τρίχες θὰ ἐσηκῶνοντο.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὰ καὶ θὰ ἴμολογοῦσαν,
ὅτι σ' αὐτὸν ἐκάθισαν τὸν θρόνο βσιληάδες,
ποῦ εἶχαν ἀσάλευτη ψυχὴ στῆς ἀρετῆς τὸ βᾶθρον,
ἄγιοι, θεοφοβούμενοι. Κ' εἶχαν ἀγάπη μόνη
τὸ κράτος. Μόνην ἔχθρα των καὶ μίσος τοὺς ἐχθροὺς του.
Σ' ἐμὲ λοιπὸν δὲν ἔχεις πίστιν ;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἵτὸν στρατηγὸν ἐπίστευα. Ἵτὸν αὐτοκράτορα ὄχι !
Ἐποῦ τὸν θρόνον ἔκλεξες, δὲν μ' ἀπομένει πλέον
παρὰ μὲ πόνος καὶ στοργὴ νὰ σοῦ φωνάξω : Ἀγρύπνα !
Ἦλθα στίς ἀπροσπέλαστες τοῦ θρόνου σου βαθμίδες,
ποῦ τόσα πάθη κρύβονται, τόσα φωλεύουν φεῖδια,
ποῦ σκύβουν δούλων μέτωπα καὶ χαμπερῶν κολάκων,
ἦλθα ἄφοβα καὶ ἐλεύθερα νὰ σοῦ φωνάξω : Ἀγρύπνα !
Καὶ τώρα φεύγω, βασιληά.—

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὴ φεύγης ! Στάσου ἀκόμα !
Μεῖνε κοντὰ μου σύμβουλος, πνευματικὸς μου μεῖνε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Πνευματικὸ καὶ σύμβουλο θὰ μ' ἔχῃς στὸ Ἅγιον Ὅρος.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄλλ' εἶναι ἡ ἀγιωσύνη σου πειρὸ χρήσιμη ἐδῶ κάτω.
Ἐδῶ, ποῦ πάθη πύρινα στά στήθη ἀντιπαλεύουν
καὶ συγκλονίζεται ἡ καρδιά καὶ ὁ νοῦς μας σκοτεινιάζει.

Μείνε καὶ δός μας φώτισιν ἀπ' τὸ περίσσιο φῶς σου.
Ἡ ἀγγελικὴ γαλήνη σου θὰ φέρνη τὴν εἰρήνην
στὴν ταραγμένη μας ψυχῇ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ζητεῖς ψυχῆς γαλήνην
κι' ἀκόμα τὴν ἀμαρτωλὴν ἀνέχεσαι πορφύρα ; —
Εἶνε στενὴ γιὰ τὸ πλατὸ κι' ἐλεύθερό σου στῆθος.
Δὲς ἔχεις τόση δύναμι νὰ τὴν ἀποτινάξης ;
Παράτησέ την. Δόσε την στοὺς Πορφυρογεννήτους.
Σὺ μέγα· εἶσαι, βασιλεῖά, καὶ δίχως τὴν πορφύρα.
Γι' αὐτὴν δὲν ἐγεννήθηκες. — Ἐλα στοῦ Ἁγίου Ὄρους,
ποῦ ἀνθοβολοῦν τῆς πίστεως τὰ ρόδα καὶ τὰ κρίνα
καὶ μέσ' ἴστην ἀσυντάρακτη γαλήνην εὐωδιάζουν.
Μαζὶ μὲ τὸ ψιθόρισμα τὸ μυστικὸ τῆς Πλάστης
θὰ σμίγουν οἱ ψαλμοὶ μας,
καὶ μὲ τὸ φῶς τὸ ἀθάνατο ποῦ στὰ οὐράνια τρέχει
στον Πλάστη θ' ἀνεβαίνει ἡ προσευχή μας !
Ἐκεῖ ἔνε ἡ βασιλεία σου. Ἀπάνω ἀπὸ τὸν κόσμον !
Λαμπρότερη ἀπ' τῆς γῆς τοὺς θρόνους. —
Δὲν ἔχει ἀνάγκη ὁ Σταυρὸς ἀπ' τὸ βαρὺ σου ξίφος.
Ἡ ἀγγελικὴ του δύναμις καὶ τὸ γλυκὸ του πνεῦμα
τῆς Οἰκουμένης τις καρδιὰς θενὰ τις ὑποτάξει.
Θενὰ χαθοῦν βασιλεία, θὰ συντριφτοῦνε θρόνοι,
ἀλλ' ὁ Σταυρὸς ἀθάνατο τὸ κράτος του θ' ἀπλώνη.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἐν ἐκστάσει)

Μὲ συναρπάξ' ἡ γλῶσσά σου στοῦ μαγικὸ τῆς ρεῦμα.
ὦ! νὰ μὴν εἶμ' ἐλεύθερος νὰ σὲ ἀκολουθήσω
εὐθύς, χωρὶς ἀναβολή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Κανείς δὲν σ' ἐμποδίζει.

Στὸν Βασιλῆά Βασιλείον, τοῦ Ρωμανοῦ τὸ τέκνον,
ὡς εἶνε ἀκόμ' ἀνήλικος, παράδος τὴν κορῶνα.

(Ὁ Νικηφόρος ὀπισθοχωρεῖ συναφρούμενος)

κ' λα μαζί μου νὰ ὑψωθῆς στὸν θρόνο ποῦ σοῦ ἀνήκει.
Καὶ μὴν ἀργῆς.— Ἄλλ' ἄκουσε. Ἄν ὡς τὴν ὥρα ἐκείνη
ἡ ἀνταριασμένη σου ψυχὴ ζητήσῃ τῆς θρησκείας
τὸ στήριγμα—τὸν Γαβριήλ, τὸν θεῖον ὑμνογράφον,
ἀπ' τοῦ Στουδίου τὴν μονὴ προσκάλεσε.

(Ὁ Νικηφόρος ἱσταται ἀλλοφρονῶν)

Σὲ ἀφίνω.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ὡς ἀνανήφων, ἀτενίζει τὸν Ἀθανάσιον.
καὶ τον ἐναγκαλιζεται)

Ὁ ἄγγελος προστάτης μου φεύγει, θαρρῶ, μ' ἐσένα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ἐκτείνων πρὸς αὐτὸν ἐν εἰδαὶ εὐλογίας τὰς χεῖρας)

Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ κ' ἡ φώτισις μαζί σου!

(Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ι'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, μόνος (εἰς βαθεῖς διαλογισμοὺς)

Νὰ παραδώσω τὴν ἀρχὴν στοῦ Ρωμανοῦ τὸ τέκνον!

(συνερχόμενος αἰφνης περιβλέπει ἐν ταραχῇ ὡς ἀναζητῶν τὸν Ἀθανάσιον)

Ἔφυγε! δὲν ἐθύθισε τὴν ἀόστηρὴ ματιὰ του
στὴν ταραχὴ τοῦ στήθους μου, στὸ χάος τῶν λογισμῶν μου.

(Με ὕφος σκοτεινόν)

Εἶν' ἡ καρδιά μου καθαρὴ καὶ ἡ συνείδησίς μου ,

(Τύπτει τὸ στήθος του)

ὦ! πῶς μποροῦν σὲ μιὰ καρδιά μαζί νὰ βασιλεύουν
ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ κακία,
δικαιοσύνη κι' ἀδικία ! —

(Με πικρίαν)

Ὅχι ! δὲν εἶνε κτῆμά μου τὸ στέμμα ποῦ μ' ἀγῶνας
ἐλάμπρυνα κ' ἐδόξασα ! Θενά μὲ στιγματίσουν !
Ἐπίορκον, παράνομον, ληστὴν θὰ μὲ ὀδύρουν,
ἂν ἀγκαλιάσω ὡς κτῆμά μου τὸ δημιούργημά μου !

(Λαμβάνει τὸ στέμμα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του, τὸ ἀτενίζει μετὰ
παραφορᾶς καὶ τὸ ἐπναθεῖται ἐπ' αὐτῆς.
Εἰσέρχεται ὁ Λέων Φωκᾶς).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΛΕΩΝ

ΛΕΩΝ

Τοὺς στοχασμοὺς σου ἐτάραξα ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Σ' ἔχω καλέσει, Λέον.

ΛΕΩΝ

Νὰ μὲ προστάξης.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄδελφέ, τὸ ξεύρεις πῶς ὁ κόσμος-
γογγύζει ἐναντίον μου ;

ΛΕΩΝ

Οἱ δυσαρεστημένοι.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἡ κάθε ἀρχὴ δημιουργεῖ καὶ δυσαρεστημένους.
Αὐτοὺς δὲν τοὺς ἐλόγησα. Τὸν κόσμον διεγείρουν
αἰτίες σπουδαιότερες· ἢ στέρησις καὶ ἡ πείνα.
Καὶ στὴ δεινὴ περίστασι τί ἔκαμες σὺ γιὰ μένα ;
ποιὰ συνδρομὴ ; Τὸ σκέφτηκες πῶς εἶσαι ἀδελφός μου ;
Πῶς κάθε πράξις, λέξις σου καὶ στοχασμός σου ἀκόμα
στοῦ βασιλῆα τὸ μέτωπον ἀντικτυπᾷ ;

ΛΕΩΝ

Νομίζω,
πῶς τίποτε δὲν ἔκαμα ποτέ μου ἀνάξιόν μου,
τοῦ Νικηφόρου ἀνάξιον.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄλλὰ σωριάζεις πλοῦτη.

ΛΕΩΝ

Κανένα δὲν ἀδίκησα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Καὶ ὅμως ἀσωτεύεις.

ΛΕΩΝ

Ὅσα ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ὑπουργήματός μου
μοῦ ἐπιβάλλει, δαπανῶ.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Λέον, πεινοῦν τὰ πλήθη!

ΛΕΩΝ

Εἶνε σὸν κόσμον ἀνοικτὸς τοῦ σίτου ἢ ἀποθήκες,
καθὼς τὸ πρόσταξες. — Ἄλλὰ συγγνώμην, ἀδελφέ μου.
Τὸ ὄφος σου, τὰ λόγια σου εἶν' αἶνιγμα γιὰ μένα.—
Τὸ νόημά των τοῦ κακοῦ ζητῶ νὰ τὸ συλλάβω.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μοῦ λέγουν ὅτι τοῦ πτωχοῦ τὸν ἄρτον καταχρᾶσαι.

ΛΕΩΝ

Ἐγώ ; τὸν ἄρτον τοῦ πτωχοῦ ; Συκοφαντία μαύρη !
Τὸ νοιώθω ἀπ' τὸ φαρμάκι των τὰ βέλη ποιὸς τὰ ρίχνει.
Ὁ Ἰωάννης Τσιμισκῆς ! ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς σου —
αὐτὸς ποῦ καὶ τὸν θρόνον σου τὸν ὑποσκάπτει —

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Στάσου !

Λόγος βαρὺς σοῦ ἐξέφυγεν ! Ἄλλὰ κατηγορία,
ποῦ ξεστομίζεται μ' ὀργῆς εἴτε καὶ μ' ἔχθρας πάθος,
εἶνε ὑποπητὴ καὶ ἀμφίβολη. Τὸ κῦρὸς τῆς τὸ χάνει.
Σκέψου πῶς εἶμαι βασιλεὺς καὶ σὺ Κουροπαλάτης.
Σβύσε τὴ φλόγα τῆς ὀργῆς καὶ τότε λάλησέ μου.

ΛΕΩΝ

Κι' ἂν κατηγορήσῃς μ' ὀργὴν καὶ μ' ἔχθραν, ἡ ὀργή μου

οὐδέποτε θὰ δυνηθῆ νὰ μὲ τυφλώσῃ τόσον,
ὥστε νὰ γίνω καὶ ἄδικος καὶ ψεύστης, — Οἱ ἐχθροὶ μου
εἶνε κ' ἐχθροὶ σου. Κι' εἶνε αὐτοὶ τριγύρω σου, κοντὰ σου.
Κι' ὅσοι μὲ πιστεῖ σ' ἀγαποῦν, ἀνήσυχτοι κυττάζουν,
πῶς μέσα στὸ παλάτι σου, μεσ' στὸν γυναικωνίτην
ὁ Τσιμισκῆς ὁ ὕπουλος σὺν κλέφτης λημεριάζει. —

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὴ προχωρῆς ! μὴ βλασφημῆς : — Ἄν εἶσαι κι' ἀδελφός μου,
δὲν θὰ σοῦ συγχωρήσω
οὔτε ὑποψίας κ' ἂν σκιάν στὸ μέτωπο νὰ ρίψῃς
τῆς βασιλείσσης τὸ ἱερό.

ΛΕΩΝ

Γιὰ τὴ βασίλισσά μου
κακὸν δὲν ὑποπτεύομαι, γιὰ κείνον ὅμως ὅλα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (βημκτίζει ἐν ταραχῇ, εἶτα σταματᾷ πρὸ τοῦ
Λέοντος καὶ φαίνεται πάλαιον πρὸς ἑαυτὸν)

Φρονεῖς πῶς ἡ βασίλισσα — νομίζεις —

ΛΕΩΝ

᾽Ω ! ποτέ μου !
ἀλλ' ἀπὸ τὸ παλάτι σου τὸν Τσιμισκῆν νὰ διώξῃς.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πήγαινε. Μόνον ἄφες με.

(Ὁ Λέων ἐξέρχεται)

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (καθίζει και στηρίζει
τὸ μέτωπον εἰς τὴν παλάμην)

Ἄχ, πῶς τὴν φαρμακεύει
τῆς εὐτυχίας τὴ θάλασσα μιὰ στάλα ὑποφίας!

(ἀναπηδᾷ)

Νὰ τὴν ἰδῶ, νὰ τὴν ἰδῶ! Ν' ἀντλήσω ἀπ' τὴ μορφὴ τῆς
πίστι σ' αὐτὴν, πεποιθῆσι στὴν ἀθρότητα τῆς!

(Φεύγει δραμαίως).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Γυναικωνίτης.

Ἡ Θεοφανώ σύνοφρυς, ἡμιεκκλιμένη ἐπὶ ἀνακλίντρον. Ἄννα, ἡ ὦστ πατρικία κάθηται ἐπὶ σκίμπος παρὰ τοὺς πόδας τῆς. Ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Θεοδώρα εἰσέρχονται ὀδηγοῦσαι τὸν ταξίαρχον Μεσονύκτην.

ΣΚΗΝΗ Α΄

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ (ὕποκλινόμενος)

Βασίλισσά μου, ὁ Τσιμισκῆς, ὁ ἀρχιστράτηγός μου,
νὰ σ' ἐρωτήσω μ' ἔστειλε, πότε εἴμπορεῖ νὰ ἔλθῃ.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὸν περιμένω.

(Ὁ Μεσονύκτης ὑποκλίνεται καὶ βαίνει πρὸς τὴν θύραν)

ANNA

Εἶν' ὁμορφος.

ΕΛΕΝΗ

Περήφανος λεδόντης.

ΘΕΟΔΩΡΑ

▲ ἐν φαίνεται ἀπ' τὴν προφορὰ Κωνσταντινουπολίτης.

Ἄριστ. Προβελεγγίου, «Νικηφόρος Φωκάς». Ἔκδοσ. Β' 6/7/25 3

ΘΕΟΦΑΝΩ (πρὸς τὸν ἀπερχόμενον)

Νὰ σ' ἐρωτήσω ἐπιθυμῶ.—

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ (ἐπιστρέφων)

Στοὺς ὀρισμούς σου.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Εἰπέ μου,

εἶσαι ὁ πιστὸς τοῦ Τιμιακῆ ;

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Τὸ χέρι τὸ δεξιὸν του.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Καὶ τ' ὄνομά σου ;

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Μεσονύκτης.

ANNA

Πολὺ παράξενο ὄνομα.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Καὶ ποίαν ἔχεις πατρίδα ;

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Στῆς Λυκανδὸς γεννήθηκα τὸ ξακουσμένο κάστρο.

ΕΛΕΝΗ

Ἄκοῦς ; Εἶν' ἀπ' τῆ Λυκανδόν.—

ΘΕΟΔΩΡΑ

Εἰν' ἀπὸ τοὺς Ἀκρίτας !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὴν πλέον ἐπικίνδυνη τοῦ βασιλείου χώρα
ἔχεις πατρίδα.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Πρώτη αὐτῆ, σὰν βράχος στ' ἀκρογιαλί,
δέχεται τὴν ἀκράτητη μανία τῶν ἀπίστων.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Γιὰ τὴ ζωὴ τῶν Ἀκριτῶν τόσ' ἄκουσα νὰ λέγουν.
Δὲν θέλεις, ὁ Ἀκρίτας σὺ, νὰ μοῦ τὴν ἱστορήσης ;

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

ὦ, τί ζωὴ περήφνη, γεμάτη ἀπὸ κινδόνους
εἶνε τοῦ Ἀκρίτα ἡ ζωὴ ! Στῆς αὐτοκρατορίας
τὴν ἄκρη—μέσα στὶς βραχῆς τοῦ γίγαντα τοῦ Ταύρου—
ἡ χώρα τῶν Ἀγαρηνῶν, μυστήριον γεμάτη,
ἔμπρὸς σου—καὶ στὰ πόδια σου τὸ κῶμα τοῦ Εὐφράτη.

Αἰώνιον ἠχολόγημα πολέμου ὀλόγουρά μας !

Στῶνά σου χέρι τὸ σπαθί, καὶ στ' ἄλλο τὸ κοντάρι,
τίς νύκτες νὰ περιπολῆς καὶ νὰ παραμονεύῃς
στὰ μονοπάτια μὲ βροχές, μὲ χιόνια καὶ μ' ἀντάρες.
Στῆθος μὲ στήθος ἔξαφνα νὰ βρίσκεσαι πιασμένος
μὲ γίγαντα Σαρακηνό, μὲ ἀδάμαστο Ἀπελάτη.—
Βουβὸ καὶ ἄγριο πάλεμα καὶ φυσομάνημα—ἓνα
θανατηφόρο κτήπημα κ' ἓνας ἀπαίσιος δοῦπος.
Ὁ Ἀπελάτης ἔπεσε ; σκοτώθηκ' ὁ Ἀκρίτας ;

(Βραχεῖα σιγῆ).

ΘΕΟΦΑΝΩ

Εἶνε ζωὴ τρομακτικὴ.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Ἄλλὰ καὶ δοξασμένη.

Αὐτὴ ἔνε ποῦ ἀποθέωσε τὸν Διγενὴν Ἀκρίταν.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὸν Διγενή; τὸν ἥρωα τὸν κοσμοξακουσμένο;

ANNA

Ἀλήθεια, τὸν ἐγνώρισες;

ΕΛΕΝΗ

Τοῦ μίλησες;

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τὸν εἶδες;

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Ὅποιος τὸν εἶδε τὸ σεισμό, ποῦ συγκλονεῖ τὴ σφαῖρα,
καὶ τοῦ βοριά τὸ φύσημα, ποῦ ξεριζώνει δέντρα,
αὐτὸς μπορεῖ νὰ καυχθῆ τὸν Διγενὴ πῶς εἶδε.
Μέσα σὲ φλόγα θαυμασμοῦ, σὲ ῥίγος περηφάνειας,
μέσα σ' ἐν ἄγιον αἶσθημα, σ' ἓνα παλμὸ λατρείας
τὸν ἔχω νοιώσει. Ἄλλὰ ποτὲ στὰ μάτια δὲν τὸν εἶδα.
Σὰν σύννεφο ὀλοπόρφυρο διαβαίνει τ' ὄνομά του
ἀπάνω ἀπ' τὸ Ἀμόριον, ὡς κάτω στὸ Μπαγδάτι,
τρομάρα Σαρακηνοῦ καὶ φρίκη τοῦ Ἀπελάτη.—
Ἀνθρώπου γλώσσα τ' ἄλλὰ του δὲν φτάνει νὰ μετρήσῃ.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄλθθεια, ποῖος δὲν τ' ἄκουσε τ' ἀνδραγαθῆματά του,
τὰ θαυμαστὰ καὶ ἀπίστευτα. Σὰν παραμύθια μοιάζουν.

ANNA

Δόξες, τιμές τοῦ πρέπουνε.

ΘΕΟΔΩΡΑ

Βασίλειο τοῦ πρέπει.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Ἀμάραντο τοῦ πλέκουνε στεφάνι ἀπὸ τραγούδια.
Αὐτὴ ν' ἦ ἀφθαστὴ τιμὴ καὶ δόξα τῶν ἡρώων.

ANNA

Ἐχω ἀκουσμένα μερικὰ τραγούδια του. Ἄλλ' ὅμως
κανένα σὰν τῆς Μαξιμῶς δὲν μ' ἄρσσε.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ποιὰς εἶπες ;

ANNA

Τῆς Μαξιμῶς. Ποῦ ἐκήρυξε πῶς ὅποιος τὴν νικήτη,
μόνον αὐτὸς θὰ τὴν χαρῆ καὶ θὰ τὴν ἀποκτήσῃ.

ΘΕΟΦΑΝΩ

(πρὸς τὸν Μεσονύκτην)

Θὰ τ' ἄκουα μ' εὐχαρίστησι. Τὸ ξέρεις ; τὸ θυμάσαι ;

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Βασίλισσα, ὅπως δόναμαι θεὰ σ' εὐχαριστήσω.

(κάνει ἐν βίμα καὶ σταματᾷ, ὡς θέλων νὰ συγκεντρώσῃ τὴν μνήμην του).

Ἡ Μαξιμώ, ἡ περήφανη, πεντάμορφη Ἀμαζόνα,
 πῶχει χαρὰ τῆς τ' ἄρματα, τὸν πόλεμο ζωὴ τῆς,
 τὸν Διγενὴ βουλευθήκε νὰ πάη νὰ πολεμήσῃ.
 Ζῶνει τὸ δαμασκί σπαθὶ στὴ λιγερὴ τῆς μέση,
 παίρνει κοντάρι ὀλόχρυσο καὶ τ' ἀργυρὸ σκουτάρι,
 πετιέται γοργοκίνητη στὸ φλογερὸ τῆς αἶτι
 καὶ χύνεται σὺν ἀστραπῇ στοὺς κάμπους τοῦ Εὐφράτη.

Ὁ Διγενὴς ἐθάμπωσεν ἀπὸ τὴν ὁμορφιά τῆς.

«Ποῦ τρέχεις, ἡλιογέννητη», — «Νὰ σὲ νικήσω τρέχω!»

— «Καὶ τί τὰ θέλεις τ' ἄρματα; Σπαθὶ ν' ἡ ὁμορφιά σου».

— «Ἐχει ἡ ὁμορφιά μου φύλακα τ' ἀνίκητο σπαθὶ μου!»

— «Λυποῦμαι ἐγὼ κ' ἐντρέπομαι γυναῖκα νὰ κτυπήσω».

— «Μὰ ἐγὼ δὲν τοὺς λυπήθηκα τοὺς νιοὺς πῶχω σκωτῶσει!»

Ἐρριξε τὸ κοντάρι τῆς. Καὶ τὸ χρυσοῦ κοντάρι
 χίλια κομμάτια ἐγένηκε στοῦ Διγενὴ τὸ στηθός.

Ἀπ' τὴν ὀργή τῆς ἀναψε, καὶ μὲ κραυγὴ φοβέρας
 ὤρμησε πολεμόχαρη μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι.

Καὶ στῶν σπαθιῶν τὸ σταύρωμα, ποῦ ἡχολογᾷ κι' ἀστράφτει,
 ὁ Διγενὴς πονόψυχα τὴν πλήγησε στὸ χέρι.

Κ' ἡ Μαξιμώ ξεφώνησε κι' ἀφήκε τὸ σπαθὶ τῆς
 ἀπὸ τὰ κρινοδάκτυλα τὰ καταματωμένα.

Κ' ἔπεσ' εὐθὺς στὰ γόνατα καὶ λέει στὸν νικητὴ τῆς:

«Δικὴ σου ἡ νίκη σήμερα, δικὴ σου κ' ἡ ὁμορφιά μου!»

Ἔσταξε γλόχα ἀνίκητη μέσ' ἀπ' τὰ δύο τῆς μάτια.

Καὶ μέσ' ἀπ' τὸ στηθόδεσμο, ποῦ στὸν ἀγῶνα ἐσχίστη,
 ἔλαμπ' ὁ ἀλαβάστρινος παρθενικὸς τῆς κόρφος.

Ὁ Διγενὴς τὴ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά τὴν πῆρε.

«Σὄρε, στὸν κόσμο κήρυξε, διαλάλησε στὸν κόσμο,
πῶς νίκησαν τὸν Διγενὴ τῆς Μαξιμῶς τὰ κάλλη!»

ANNA

Ἄχ, τί ὠραῖο!

ΕΛΕΝΗ

Τί λαμπρό!

ΘΕΟΔΩΡΑ

Περίφημο τραγοῦδι!

ΘΕΟΦΑΝΩ

(ὡς ἀλλόφρων)

Ὁ Διγενὴς ὁ ἀνίκητος στῆς Μαξιμῶς τὸ πόδια.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΗΣ

Ὁ ἀντρειωμένος μοναχὰ τὴν ὀμορφιά φοδᾶται.

ΘΕΟΦΑΝΩ

(συνερχομένῃ.)

Στὸν κύριόν σου νὰ εἰπῆς ὅτι τὸν περιμένω.

(Ὁ Μεσονύκτης ἐξέρχεται συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἑλένης καὶ Θεοδώρας.)

ΣΚΗΝΗ Β΄

ΘΕΟΦΑΝΩ, ANNA

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄννα, μ' ἐμελαγχόλησεν ἡ τόση εὐτυχία
τοῦ ἔρωτός των. Μοναχοὶ στοὺς κάμπους καὶ στὰ δάση,

ἀγαπημένοι, ἐλεόθεροι! — Στῆς Μαξιμῶς τὰ πόδια
ὁ Διγενῆς ὁ ἀνίκητος!

ANNA

Καὶ τί ἔχεις νὰ ζηλέψῃς
ἀπὸ τὴν εὐτοχίαν των; — Στῆς Θεοφανῶς τὰ πόδια
ὁ Τσιμισκῆς ὁ ἀνίκητος.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Θενὰ σοῦ φανερῶσω
ἓνα κρυφὸ μου λογισμό, ποῦ σὰν τὴν ἄχνη πέφτει,
καὶ μοῦ θολώνει κάποτε τὸ πνεῦμά μου. — Νομίζω
πῶς ἔγινε ψυχρότερος ὁ Τσιμισκῆς.

ANNA

Τί λέγεις;
καὶ τί φαντάζεσαι;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄκουσε. — Δὲν θέλω τὴν Ἀγάθη
κοντὰ μου —

ANNA

Μήπως ἀπ' τὸν νοῦ σοῦ πέρασε ὑποψία;
ᾧ, πῶς τὸ καταδέχεσαι! Δὲν θ' ἀγαπήσῃ πλέον
ὅποιος ἐσὲν ἀγάπησε.

ΘΕΟΦΑΝΩ

ᾧ, τί ἀφελῆς ποῦ εἶσαι!
Εἶνε ἡ καρδιά λαβύρινθος, δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην.
Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ σὲ μακρινὸ τοῦ κράτους μοναστήρι
θενὰ τὴν στείλω. — Ἔτσι πατῶ καὶ τὸ κατασυντριβῶ

Ὅ,τι τολμᾷ νὰ μ' ἐνοχλή στὸν ἔρωτά μου ! Θέλω
τὸ στάδιον ἐλεύθερο !—

ANNA

Μὴ τρώγῃς τὴν καρδιά σου.

Χαίρου τὴν εὐτυχία σου.—Τὸν Τσιμισκῆ σὲ λίγο
δὲν θ' ἀντικρύσης ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄννα μου, κοντὰ στὸν Νικηφόρο
εἶνε ἡ ζωὴ μου κόλασις.—Ἄχ, κ' εἶμαι ἀναγκασμένη
νὰ κρύβω τὴν ἀπέχθεια καὶ τὴν ἀποστροφή μου
στὴ φορτικὴ λατρεία του, ἐνῶ πετᾷ ἡ ψυχὴ μου
στὸν Τσιμισκῆν ἀκράτητη, λιπόθυμη, χαμένη !

(ἐγείρεται)

ὦ, πρέπει τὸ μαρτύριον ὀγλήγορα νὰ παύσῃ !

ANNA

Βασίλισσά μου, ὑπόμενε. Δὲν ἔρχεται κοντὰ σου
ὁ Τσιμισκῆς ; Δὲν χαίρεστε συχνὰ τὸν ἔρωτά σας ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Κι' αὐτὸ νομίζεις πῶς ἀρκεῖ στὸ φλογερὸ μου πάθος ;
Κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή τὸν ἤθελα δικό μου !
Αἰῶνια τὸν ἤθελα ! νὰ μὴν ὑπάρχῃ τρίτος
ἀνάμεσό μας !—Κι' πειτα, τὸ ξεύρεις σὺ ποιὸς φόβος,
πόση ἀγωνία μὲ κρατεῖ γιὰ τὸν Βασιλείον μου
καὶ γιὰ τὸν Κωνσταντίνον μου.—Τὸν ἄπιστο, τὸν εἶδες
πῶς τοὺς μεταχειρίζεται ; ὡσὰν ὑποτελεῖς του,
ὡσὰν ἀκολούθους.—Κ' εἶν' αὐτός, ποῦ ὠρκίστηκε πῶς θὰ εἶνε
τῶν τέκνων μου ὁ κηδεμὼν, ἀλλ' ὄχι ὁ βασιλιάς των.—

Ἄλλ' ὅμως δὲν μοῦ ξέφυγεν ὁ μαῦρος λογισμὸς του.
Καὶ τόσο ἡ φιλαρχία του τὸν ἔχει ἀποτυφλώσει,
ποῦ δὲν τὸ συλλογίζεται, πῶς ἀγρυπνᾷ κοντὰ των
ἡ μάννα των !—

(εἰσέρχεται ὁ Τσιμισκῆς)

ΑΑΝΑ

Ὁ μάγιστρος !

(ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ, ΘΕΟΦΑΝΩ

ΘΕΟΦΑΝΩ

(σπεύδουσα πρὸς αὐτόν)

Ἄχ, ἦλθες.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ταραγμένην

σὲ βλέπω. Ποιὰ ν' ἡ ἀφορμὴ ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Καὶ μ' ἐρωτᾷς ἀκόμη ;

Τὴν ἀγωνίαν ἐνῶ σὺ μακραίνεις τῆς ψυχῆς μου,
καὶ καρτερῶ τὸ χέρι σου ν' ἀπλώσης νὰ μὲ σώσης ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Θεὶνὰ σὲ σώσω.

ΘΕΟΦΑΝΩ

ὦ, τάχυνε, πρὶν νὰ ξυπνήσῃ ὁ δράκος
καὶ τῆ μεγάλης σου καρδιά μὲ λύσσα τὴν σπαράξῃ.
Γνωρίζεις πόσο σὲ μισεῖ. Τὸ ξεύρεις πῶς ὁ ἕνας
πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τοὺς δύο. Λοιπὸν τί περιμένεις;
Σπεῦσε! Τὰ πάντα εἰν' ἔτοιμα, καὶ φλέγοντ' οἱ πιστοὶ μας
στοῦ Νικηφόρου τὴν καρδιά τὰ ξίφη νὰ βοθίσουν.—
Σιωπαίνεις; Δὲν ἐθέρμανεν ἀκόμη τὴν καρδιά σου
τὸ πῦρ τῆς ἀποφάσεως;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ναί. Τὸ ἔχω ἀποφασίσει.
Ὁ βασιλεὺς μ' ἐχθρεύεται κ' εἰς πρώτην εὐκαιρίαν
τὸ ξεύρω πῶς ἀπάνω μου βεβαίως θὰ ξεσπάσῃ
ὁ κεραυνὸς τοῦ μίσους του καὶ πρέπει νὰ προλάβω.—
Ἄλλ' ἀποτροπιάζομαι νὰ κηλιδώσω μ' αἶμα
βασιλικὸ τὰ χέρια μου. Θαρρῶ πῶς αἰωνίως
σάν, ἐφιάλτης τὴν ψυχὴ θὰ μοῦ πλακῶνῃ ὁ φόνος.—
Θὰ ταίριαζε καλλίτερα μὲ τὴν συνείδησί μου
τὸ φῶς νὰ τοῦ στερήσωμεν, ἀλλ' ὄχι τὴν ζωὴν του.
Κ' ἐξόριστος, ἀόμματος—

ΘΕΟΦΑΝΩ

Σ' ἀκούω καὶ δὲν πιστεύω
πῶς εἶσαι σὺ ὁ Τσιμισκῆς, ὁ μέγας τολμητίας,
ποῦ χάραξες τὸν δρόμον σου μὲ ποταμοὺς αἱμάτων.
Καὶ τώρα στέκεις ἄτολμος; καὶ σήμερα διστάζεις
νὰ χύσης τοῦ ἀντιπάλου σου τὸ μισητὸ τὸ αἷμα;
Σέβουσαι τὸν ἐπίορκο, τὸν ἄρπαγα τοῦ θρόνου,
ποῦ ἐχθρεύεται τὰ τέκνα μου καὶ τὰ παραγκωνίζει

καὶ τὰ ἐπιβουλεύεται; Τοὺς πορφυρογεννήτους
ὁ φθονερός, ὁ δόλιος, ὁ ἄγριος Καππαδόκης—
Ἄλλοίμονον! ἄλλοίμονον!

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

ᾠ, ποῦ μὲ παρασύρεις,
Αὐγοῦστα! Δὲν τὸ ἐπιθυμῶ—δὲν ἔχω τόσο μίσος,
ποῦ νὰ διφῶ τὸ αἷμα του—. Καὶ ὑπάρχουν τόσα μέσα
νὰ τοῦ ἀφαιρέσω τὴν ἀρχήν, χωρὶς νὰ τὸν φονεύσω.

ΓΕΟΦΑΝΩ

Ἄς ζῆ λοιπὸν κι' ἄς χαίρεται! Κ' ἐγὼ στοῦ μαρτυρίου
σφικτοδεμένη τὸν τροχό, τὴν τόχη ἄς καταρῶμαι!
Καὶ σὺ γυμνὸ τὸν τράχηλο στὸν δῆμιο νὰ προτείνης,
νὰ σκύβης χριστιανικά, καὶ νὰ εὐλογῆς τὸ χέρι
ποῦ θὰ σὲ πλήξῃ!—Πήγαινε, θυσίασε τὰ πάντα
στὸ βάρβαρό σου τὸ εἶδωλο—θυσίασε τὰ πάντα!
Τῆ δόξα σου, τὸν ἔρωτα κ' ἐμὲ καὶ τὰ παιδιά μου!

(κρύπτει τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖράς της).

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Βασίλισσά μου—Θεοφανώ—

ΘΕΟΦΑΝΩ (μὲ τόνον ὑπερτάτου πάθους).

Ἄλλ' ὄχι! Δὲν σ' ἀφήνω!
Στὰ χέρια, στὴν ἀγκάλη μου θενὰ σὲ περιπλέξω,

(τὸν ἐναγκαλίζεται)

μέσ' στὴν καρδιά σου τῆ φωτιά θὰ στάξω τῆς καρδιάς μου,
νὰ λυώσουν τ' ἀκατάλυτα τοῦ δισταγμοῦ σου χιόνια!—

Ἐγὼ στὸ μεγαλεῖόν σου, στὸν θρόνο θὰ σὲ φέρω
μέσ' ἀπὸ τ' ὀλοπόρφυρο, τὸ ματοκυλισμένο

τῆς δόξας μονοπάτι !

τὸ αἶμα θὰ τὸ κρύβουνε τὰ κρίνα ποῦ θ' ἀνθίζουν
σπαρμέν' ἀπ' τὴν ἀγάπη μου—

ANNA (εἰσορμῶσα ἔντρομος)

Ὁ βασιληᾶς !

(Σχεδὸν συγχρόνως ἐμφανίζεται ὁ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, καὶ εἰς τὴν θεᾶν τῆς
ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ καὶ τοῦ ΤΣΙΜΙΣΚΗ, αἵτινες μόλις ἐπρόφθασαν ν' ἀπο-
μακρυνθῶσιν ἀλλήλων, κλονίζεται καὶ φέρει τὴν χεῖρα πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν.

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω, πλὴν τῆς ANNΗΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

ὦ, κάλλιο

τυφλὸς νὰ ἦμουν σήμερον !

(αἶφνης ὀρμᾷ καὶ λαμβάνει τὴν Θεοφανῶ ἀπὸ τὸν βραχίονα
καὶ τὴν ἀτενίζει)

Ἡ ἀθρότης λάμπει

στὰ μάτια σου.

(τὴν ἀφίγει)

Μ' ἀπάτησαν τὰ μάτια μου ;—

(στρεφόμενος πρὸς αὐτὴν ἀποτόμως)

Τὸ ξέρεις ;

Ἐνας προδότης κρύβεται στὸν ἴσκιό σου, κοντὰ σου !—

ΘΕΟΦΑΝΩ (κίχνει κίνημα διαμαρτυρίας).

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ναί, ναί ! Κ' ἐπιβουλεύεται τὸν θρόνο, τὴν τιμὴ μου,
τὴν εὐτυχία μου !—Καὶ ἡ γῆ δὲν ἀνοιξεν ἀκόμα
τὰ σπλάγγνα της νὰ καταπιῇ τὸ τέρας !

(δεικνύει τὸν Τσιμισκῆν).

ΘΕΟΦΑΝΩ

Νικηφόρε !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἐμένα λές ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄρνήσου το, θάρρος ἀνδρὸς ἂν ἔχης !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Πρόφασι θέλεις κι' ἀφορμὴ τὸ μίσος νὰ χορτάσης
ποῦ βράζει μέσα σου καιρὸ καὶ τρώγει τὴν καρδιά σου
γιὰ μένανε.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

(φέρων τὴν χεῖρα μὲ ὄρμην εἰς τὴν λαβὴν τοῦ εἴφους του)

Γιὰ σένανε ; φαρμακεμένο φίδι,
ποῦ νὰ συντριψῶ δύναμαι κάθε στιγμή ;—

ΘΕΟΦΑΝΩ (λαμβάνουσα τὴν χεῖρα τοῦ Νικηφόρου)

Σταθῆτε !

Ἄδελφοκτόνος δαίμονας σὰς τύφλωσε !—

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

(ὅστις ἐν ἀρχῇ εἶχε λάθει στάσιν ἀπειλητικὴν ἀτάραχος)

Τὸ σέβας

στὴν ἱερῇ κορῶνά σου, τὸ σέβας πρὸς τὸ γῆρας
καὶ τὴν συγγένειαν—αὐτὸ τὰ χέρια μου μοῦ δένει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἐν ὀπίσῳ ὀργῇ)

Σῶρε τὸ ξίφος—

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἐπιτακτικῶς πρὸς τὸν Τσιμισκὴν)

Μάγιστρε!

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (σταυρώνων τὰς χεῖρας)

Μπορεῖς νὰ διατάξης

νὰ μὲ φονεύσουνε.—Γιατί τὸ ξίφος σου νὰ βιάψης
στὸ αἷμά μου, ποῦ εἶν' αἷμά σου;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ἀποστρέφων τὴν ὄψιν)

Νὰ μὴ σὲ βλέπω!—φύγε!

Ἐξω ἀπὸ τ' ἄσυλον αὐτὸ θὰ σ' εὔρηγ ἢ τιμωρία.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἐεχνῶ τὸ στέμμα γλήγορα. Γι' αὐτὸ θὰ σοῦ θυμίσω,
πὼς εἶχα μέσ' στὰ χέρια μου μιὰ μέρα τὴν ζωὴ σου,
κ' εἶχα στὴν ἐξουσία μου τὸν θρόνο ποῦ κατέχεις.

Κ' ἐγὼ—μαζὶ καὶ σύζυγο καὶ θρόνο σοῦ ἔχω δώσει.—

Καὶ τώρα—ὡς θέλεις κρινέ με καὶ καταδίκασέ με.

Σὺ καὶ κριτὴς καὶ κύριος.

(ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ε΄

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΘΕΟΦΑΝΩ

ΘΕΟΦΑΝΩ

Εἶνε ὄνειρο ὅσα εἶδα·
κι' ὅσα ἐδῶ μέσα ἀκούστηκαν;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Φαρμακερή, ἴνε ἀλήθεια!—
Σὺ δός μου τὴν γαλήνη μου, σὺ καταπράυνέ την
τῶ στήθους μου τὴν θύελλα.—

(λαμβάνει μὲ ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας τὴν κεφαλὴν της καὶ τὴν
ἀτενίζει κατὰ πρόσωπον)

τὸ εἰλικρινές σου βλέμμα—
τὸ ὄφος σου—Στὰ χέρια σου κρατεῖς τὴ λύτρωσί μου.—
Σῶσέ με ἀπὸ τοὺς δαίμονας ποῦ μὲ κατασπαράζουν!—
Λέγε μου, λέγε—

ΘΕΟΦΑΝΩ

Πρόσταξε! τί θέλεις; τί μ' ὀρίζεις;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (μὲ φωνὴν βραχνήν)

Ἄν σοῦ ξεμυστηρεύτηκε τοὺς σκοτεινοὺς σκοποὺς του;
τὸν φόνον μου; τὴν ἀρπαγὴ τοῦ θρόνου; Ἄν ζητοῦσε
μὲ λόγια, μ' ὄρκους ἔρωτος νὰ σὲ πλανέσῃ;

ΘΕΟΦΑΝΩ (συμπλέκουσα τὰς χεῖρας)

Θεέ μου!

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Δὲν σ' ἔσφιγγε στὸ στήθος σου ; —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ποιὸς φθονερός ἐχθρός σου
μέσ' στὴν καρδιά σου ἐστάλαξε φαρμάκι ; Ποιὸς τὰ μάτια
σοῦ σκότισε ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ὁ πόνος μου ! — Ἄχ, τὴν στιγμήν ἐκείνην
ἀπ' τῆς καρδιάς τὸ ἀντάρισμα σύννεφο μαῦρο ἀνέβη
κι' ἀπλώθηκε στὰ μάτια μου κ' ἐσκότισε τὸ φῶς μου !
Ἄλλ' εἶδα — κάτι ἀντίκρουσα, πὺρ σὰν ἀστροπελέκι
μὲ βρήκε ! —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄν ἔχῃς πειότερη πεποιθήσι καὶ πίστι
στὴν πλάνη κ' ὑπόφια σου παρὰ σ' ἐμὲ τὴν ἴδια,
ὦ μαύρη πλάνη, θριάμβευσε, καὶ σὺ ἀθωότης κλάψε !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Καὶ σὺ καρδιά μου, σπάραιε ! Τῆ δύναμι δὲν ἔχω
νὰ φαντασθῶ πῶς μ' ἀπατᾷς.

(καθίζει συντετριμμένος).

ΘΕΟΦΑΝΩ (πλησιάζει καὶ στηρίζει τὴν χεῖρα εἰς τὸν ὄμῶν του)

Κανένας τῆ ζωῆ σου
δὲν τὴν ἐπιβουλεύεται, κανένας τὴν τιμὴ σου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κανένας ;

(ἐγείρεται, λυμβάνει τὴν χεῖρά της διὰ τῆς ἀριστερᾶς καὶ φέρει τὴν δε-
ξιὰν εἰς τὸ πρόσωπόν του)

Ἄριστ. Προβελεγγίου, «Νικηφόρος Φωκᾶς». Ἐκδοσ. Β' 6/7/25 4

Ἐδῶ κύτταξε. Εἶμαι ἄσχημος καὶ μαῦρος
κ' εἶς ὄμορφο τριαντάφυλλο, κ' εἶσαι χιονᾶτο κρίνο !
Ἄρχισαν στὸ κεφάλι μου τὰ χρόνια νὰ χιονίζου,
κ' εἶσαι ξανθή, κ' εἶσαι χρυσή σὰν τοῦ Μαγιοῦ τὸ στάχι.

(κτυπῶν τὸ στήθος του)

Κάτι ἐδῶ μέσα ἐγάλασεν, ἄχ, κάτι ἔχει ραγίσει !

(φεύγει δραματικῶς).

ΘΕΟΦΑΝΩ

(κατόπιν του)

Μὴ φεύγης ! στάσου κι' ἄκουσε !

(ἐπιστρέφει ἐν ταραχῇ)

Τὸν Τσιμισκῆ νὰ σώσω !

(φεύγει).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Αΐθουσα εἰς τὸ παλάτιον.

ΣΚΗΝΗ Α΄

ΜΙΧΑΗΛ, ἀρχιθαλαμηπόλος, ANNA, ζῶστί πατρικία.

ANNA

Εἶνε λοιπὸν ἀδύνατον; ἡ Θεοφανῶ με στέλλει
σὲ σέβανε.—Σὺ, Μιχαήλ, ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος,
σὺ ὁ πιστὸς θεράπων του.

ΜΙΧΑΗΛ

Τί δύναμαι νὰ κάμω;
Νὰ εἰπῆς εἰς τὴν βασίλισσαν ὅτι ὁ κύριός μου
δὲν θέλει πλέον νὰ ἰδῆ καὶ νὰ δεχθῆ κανένα.

ANNA

Οὔτε καὶ τὴν βασίλισσαν;

ΜΙΧΑΗΛ

Αὐτὴ ἔνε ἡ προσταγὴ του.

ANNA

Θεὲ μου, ποῦ κατηντήσαμεν! Ὁ βασιλεὺς κλεισμένος,
ὁ Τσιμισκῆς ἐξόριστος, ἀνάστατος ὁ κόσμος

κ' ἡ ἀγαπητὴ βασίλισσα θλιμμένη, ἀπελπισμένη,
νὰ βλέπη πῶς κλονίζεται καὶ κινδυνεύει ὁ θρόνος,
καὶ νὰ τῆς εἶνε ἀδύνατον νὰ ἰδῇ τὸν βασιλῆά της.

ΜΙΧΑΗΛ.

Τόσα καὶ τόσα ἐτάραξαν κ' ἐθόλωσαν τὸν νοῦ του!

ANNA

Θαρρεῖς πῶς κάποια μυστικὴ τὸν κυνηγᾷ κατάρρα.

ΜΙΧΑΗΛ

Κ' ἐγὼ τὸ βλέπω.

ANNA

Ἄπ' τὸν καιρὸ ποῦ ἀνέδηκε στὸν θρόνο.
αὐτ' ἕνας χρόνος πέρασε χωρὶς θεομηνίας.
Θυμῆσου τὸν φρικτὸ σεισμό, πούβασε τόσες πόλεις.
Κ' ἐκεῖνο τὸν κατακλυσμὸ ποῦ θάλασσα εἶχε κάμει
τὴν Πόλιν.—Καὶ τὸ τρομερὸ σκοτάδι ποῦ εἶχε πέσει
μέσ' στὸ καταμεσήμερον.

ΜΙΧΑΗΛ

Ἄπαίσια σημεῖα.

ANNA

Δὲν ἔμαθες, δὲν ἄκουσες τί σημαδεύουν τὰστρα ;
καὶ τί τοῦ προφητεύουνε τὰ μαγικὰ βιβλία;

ΜΙΧΑΗΛ

Κι' ὡς τόσα νὰ μὴν ἔφταναν, ἦλθε καὶ τοῦ Ἰπποδρόμου
ὁ θρῆνος τὴν φιλόνηρωπὴ καρδιά του νὰ πληγώσῃ.

ANNA

Καὶ ὅμως ὁ κόσμος σήμερα τὸν κράζει δολοφόνο.

ΜΙΧΑΗΛ

Τὸν ἀγαθὸ του βασιλιᾶ πόσο ἀδικεῖ ὁ κόσμος !

ANNA

Ἄλλὰ ποῖος ἔφταιξε λοιπὸν κι' ἐχάθη τόσο πλῆθος;
Διηγῆσου μου πῶς ἔγινε :

ΜΙΧΑΗΛ

Μέσα στὸ πανηγῶρι,
ποῦ ὁ κόσμος στ' ἀγωνίσματα προσηλωμένος ἦτο
μὲ καρδιοκτύπι, ὁ βασιλιᾶς προστάζει τῇ φρουρᾷ του
νὰ κάμῃ ψευτοπόλεμο, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ
τὸν κόσμο. Ἄλλὰ δὲν ἤξευρε κανεὶς τὸ σχέδιό του.
Κ' ἔτσι, στὴν ξαφνικὴν ὀρμὴ τῶν ξένων μισθοφόρων,
στὰ γυμνωμένα ξίφη των, σιῆς βάρβαρες κραυγές των,
τὸ πλῆθος ἀπὸ πανικὸν ἐκυριεύθη μέγαν. —
Τί ἔγινε τότε, ἀδύνατον νὰ τὸ ἱστορήσῃ γλῶσσα.
Χιλιάδες κόσμος ὤρμησε στίς θύρες τίς κλεισμένες.
Κ' ἐμπρὸς στὴ θύρα τῆ Νεκρῆ, στὴ θύρα τοῦ Δεκίμου,
καὶ στῶν Βενέτων τῆ στοᾶ, στὴν Πύλη τῶν Πρασίνων
στρυμώνονται καὶ σφίγγονται καὶ σκάζουν καὶ πατιοῦνται,
ὡσὰν νὰ ἔπες' ἄξαφνα παραφροσύνης πνεῦμα
μέσα στὸ Ἴπποδρόμιον. — Τί κοπετὸς καὶ θρήνος !
ὦ, τί βοή καὶ τί κραυγὴ τῆς φρίκης κι' ἀγωνίας
ἀπὸ μυριάδες στόματα ! — Κι' ὁ βασιλιᾶς ὀλόθρος
νὰ κράξῃ ἀπὸ τὸ Κάθισμα χλωμὸς καὶ τρομαγμένος,
μ' ἀπελπισίας σχήματα νὰ προσπαθῇ νὰ δώσῃ

στὸν κόσμον θάρρος νὰ σταθῆ ! Ἀλλὰ μέσ' στὴν ἀντάρα,
 μέσ' στὴν τρομάρα, οὔτ' ἄκουεν οὔτ' ἔβλεπε κανένας.
 Τὸ πλῆθος, ἕνας ἄμορφος, σφικτοδεμένος ὄγκος,
 στὶς θύρες ἐσοντρίβετο, σὰν κύματα στοὺς βράχους. —
 Σὲ λίγην ὥρα ἐστρώθηκε τοῦ Ἰπποδρόμου ὁ χώρος
 μὲ πτώματ' ἀναρίθμητα. Κι' ἀπὸ τὸ μέγα πλῆθος,
 σὰν ἀπὸ θάλασσ' ἄγρια, κατάρρα, ὀργή, φοβέρα
 βοᾷ, βρυχᾷται καὶ βογκᾷ κατὰ τοῦ Νικηφόρου.
 Καὶ ὕδρεις ἀπὸ στόματα ξεχύνοντ' ἀφρισμένα,
 καὶ γρόνθ' ὀφώνονται χλωμοὶ καὶ μάτια ματωμένα
 γυρνοῦνε καταπάνω του. — Κι' ἀτάραχος ἐκεῖνος
 μέσα στοῦ κόσμου τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ βαθιὰ θλιμμένος,
 ἐπῆγε στὸ παλάτι του.

ANNA

Τὸν βασιλεῖα λυποῦμαι,
 ἀλλὰ πονῶ καὶ τὸν λαόν. Θενά' λεγε κανένας
 πῶς τοῦ ἀθῆφου Τσιμισκῆ τὸ κρίμα τονὲ βρῆκε,
 ποῦ φθειρεται ὁ ταλαίπωρος στὴν ἐξορία τώρα
 χωρὶς αἰτία κι' ἀφορμὴν, ἀπὸ μιὰ ζήλεια μόνον,
 ποῦ ἐξύπνησαν κακόβουλοι στοῦ βασιλεῖα τὸ πνεῦμα.
 Καὶ θλίβεται ἡ βασίλισσα, μὲ κάθε τρόπο θέλει
 νὰ ἰδῆ τὸν αὐτοκράτορα.

ΜΙΧΑΗΛ

Καιρὸς δὲν εἶνε ἀκόμα.

ANNA

Ξεθρεῖς τὴν ἀνοπόμενη, παράφορη ψυχὴ της.

ΜΙΧΑΗΛ

Ἄς ἔχῃ ῥίγη ὑπομονήν, ὡς νὰ περάσῃ ἡ ἀντάρα.

ANNA

ὦ, πῶς ἀπὸ τὸ τίποτε τόσο κακὸ γεννιέται !

(φεύγει).

Ὁ Νικηφόρος εισέρχεται μὲ δῆμα θραδὺ καὶ καθίζει σιωπηλὸς καὶ
κατηφής.

ΣΚΗΝΗ Β'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΜΙΧΑΗΛ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἡ Πόλις ἔξω, Μιχαήλ, ἠσύχασε :

ΜΙΧΑΗΛ

Γαλήνη

στοὺς δρόμους της ἀπλώνεται.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Καταραμένῃ ἡ ὥρα
καὶ ἡ στιγμή, ποῦ ἠθέλησα νὰ δεῖξω στὸν λαόν μου
τὸ ὠραῖο καὶ τὸ φοβερὸ τῆς μάχης μεγαλεῖον.

ΜΙΧΑΗΛ

Ἦτο μία παρεξήγησις τῶν πολιτῶν μοιραία.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κι' οί δυστυχείς τήν πλήρωσαν με τόσο άθρον αίμα !

ΜΙΧΑΗΛ

Τήν άγαθή σου πρόθεσι τήνέ γνωρίζουν όλοι.
Εύκολα ό κόσμος συγχωρεί και γλήγορα ξεχάνει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τάχασα και τά δυό μαζί — και τήν καρδιά τοῦ κόσμου
και τήν καρδιά της Θεοφανώς ! —

(εγείρεται)

Κ' εκείνη, άχ, κι' εκείνη !

(κρούων τό μέτωπόν του)

εδώ φωλιάζει, εδω βαθιά στο πνευμά μου έχει ρίξει
τις ρίζες της μυριόκλωνες ή ύποφια. —

(αρπάζει αίφνης τόν Μιχαήλ από τόν βραχίονα)

Είπέ μου !

τη γυναικεία τήν καρδιά τήν γνώρισες ποτέ σου ,
'Αγάπηρες έν' άγγελον ; ανέβηκες μαζί του
σ' ευδαιμονίας ούρανούς ; έμέθυς' ή ψυχή σου
άπ' της πνοής του τ' άρωμα, τό ούράνιο φίλημά του ; —
'Αλλ' έξαφνα σ' έκρήμμισε στην κόλασι της ζήλειας ; —
είνε βαθύς και πύρινος, αγιάτρευτος ό πόνος !

(πνιγόμενος υπό τοῦ πάθους)

ό Τσιμισκής — ό Τσιμισκής μου πήρε τήν καρδιά της !

ΜΙΧΑΗΛ

'Αδύνατον ! μή τρώγεσαι με πλάνες ύποφίες.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὴ τὴν ὑπερασπίξῃσαι! θὰ σὲ νομίσω ἐχθρὸ μου!

(τύπτει τὸ στήθος του)

Ὅ,τι ἐδῶ μέσα αἰσθάνομαι τινὲ καταδικάζει!
Τὸ ἀλάνθαστο κριτήριον εἶν' ἡ καρδιά μου. Γλῶσσα
Καμμιά δὲν ἔχει δύναμι νὰ μὲ παρηγορήσῃ.
Οὔτε καὶ θέλω! Ὁ πόνος μου τόσο ἱερὸς μοῦ εἶνε,
ὥστε κοινὲς παρηγοριᾶς θαρρῶ τὸν βεβηλώνουν! -
Ὅταν κατακρημνίζεται ὁ οὐρανὸς μου, ἄχ, ὅταν
μοῦ φεύγει ἡ εὐτυχία μου, θὰ τὴν παναφέρῃς
μὲ λόγια;—Δύναμαι πολλοὺς νὰ κατακτήσω θρόνους,
ἀλλ' ὄχι τὴν ἀγάπη τῆς! — Ἄχ, δός μου τὰ ὄπλα
ποῦ τῆς καρδιᾶς μαγεύουνε! δός μου ὁμορφιά καὶ νιάτα,
καὶ πάρε μου τὴ δόξα μου, καὶ πάρε μου τὸν θρόνον! —
Τὸν θρόνον; μήπως θέλγητρον εἶχε γιὰ μένα ὁ θρόνος;
Ποτὲ δὲν τὸν ἀγάπησα! Γι' ἀγάπη τῆς Αἰγυπτίας
σηκῶνω τὴν ἀκάνθινη τοῦ βασιλεῖα κορῶνα!

ΜΙΧΑΗΛ

Ἄν εἶνε τέτοια ἡ γνώμη σου γιὰ τὴ βασίλισσά μας,
τιμώρησέ την.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Θάνατος θὰ εἶνε ἡ τιμωρία!
Θάνατος! μόνον θάνατος στὴν ἀπιστίαν πρέπει!

ΜΙΧΑΗΛ

Θανάτωσέ την! — ἀλλὰ μὴ, μὴ φθειρῆς τὴ ζωὴ σου,
τὴν ἀκριβὴ καὶ ἀτίμητη!

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πῶς ; Νὰ τὴν θανατώσω ;

Νὰ βάλω χέρι βάρβαρο στὸ ἀθάνατο κορμί της ;

καὶ νὰ χυθῆ τὸ αἷμά της τὸ μυροβολημένο ; —

Νὰ μὴν ὑπάρχη ! νὰ μὴ ζῆ ; — καὶ ποιά αἰωνιότης
θὰ δονηθῆ τοῦ κρίματος τῆ φλόγα νὰ τὴν σβύσῃ ; —

Νὰ ζήσῃ, κι' ἄς μ' ἐχθρευέται, φτάνει νὰ ζῆ ! Κι' ἄς εἶνε
μαρτύριον ἀτέλειωτο γιὰ μέναν' ἡ ζωὴ της.

Νὰ ζῆ ! καὶ στὸ σπαρτάρισμα νὰ κτίζῃ τῆς καρδιάς μου
ἄλλες χαρές ! —

ΜΙΧΑΗΛ

Εὐδόκησε ν' ἀκούσῃς, κύριέ μου,
καὶ τὸν πιστό σου Μιχαήλ. — Νὰ τὴν ἴδῃς, ν' ἀκούσῃς
δὲ λόγια ἀπὸ τὰ χεῖλή της.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ποτέ μου !

ΜΙΧΑΗΛ

Ἴσως γλυκάνῃ
τὴν πικραμένη σου καρδιά κι' ἀνέλπιστα σοῦ φέρῃ
τὴν περασμένη σου χαρά.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Χαρὰς λουλοῦδι πλέον
γιὰ νὰ φυτρώσῃ ἀδύνατον στὴ στάκτῃ τῆς καρδιάς μου ! —
ὦ Ἀθανάσιε, γιατί νὰ μὴ σ' ἀκούσω τότε ; --
Ἄλλὰ — σὰν κάτι νάλαμψε στοῦ τοῦ μου τὸ σκοτάδι.
Ναί, ναί, θυμοῦμαι. -- Μιχαήλ, πήγαινε στοῦ Στουδίου
τὸ μοναστήρι. Ζήτησε τὸν θεῖον ὁμνογράφον
τὸν Γαβριήλ. Καὶ φέρε τον. Ὁ βασιληὰς τὸν θέλει.

(Μόλις ἐξῆλθεν ὁ Μιχαήλ καὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη, ἀκούεται ἔξωθεν)

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

Τὸ ἀπαγορεύει ὁ βασιλεὺς ! Ἀγούστα, σὲ ἰκετεύω !

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΘΕΟΦΑΝΩΣ

Καμμιά τοῦ κόσμου δύναμις δὲν θενά μ' ἐμποδίσῃ !

ΝΙΚΗΦΩΡΟΣ

Εἶν' ἡ φωνή της !

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

Ἔλεος ! κάλλιο νὰ μὲ φονεύσῃς !

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΘΕΟΦΑΝΩΣ

Κι' ἂν ν' ἀποθάνω πρόκειται, θά τὸν ἰδῶ !

(Ἀνοίγεται βιαίως ἡ θύρα καὶ εἰσέρχεται ἡ Θεοφανώ καὶ μετ' αὐτὴν ὁ Μιχαήλ, ὅστις πίπτει πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ βασιλέως).

(Ὁ Νικηφόρος ὀργίλος κάμνει ἔν δῆμα πρὸς τὴν Θεοφανώ, ἀλλὰ σταματᾷ καὶ ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον καὶ νεύει τῷ Μιχαήλ νὰ ἐξέλθῃ).

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΝΙΚΗΦΩΡΟΣ, ΘΕΟΦΑΝΩ

ΘΕΟΦΑΝΩ

Μὲ φεύγεις ;

Κλείνεις σ' ἐμὲ τὴν θύρα σου ; Ὅταν σαλεύῃ ὁ θρόνος
καὶ τὴν ζωὴν σου κίνδυνον εἶναι τὴν ζώνουν, τὴν ὀργὴν σου
νομίζεις πῶς θά φοβηθῶ ; Μύριους θεν' ἀψηφούσα
θανάτους καὶ μαρτύρια γιὰ νὰ σὲ πλησιάσω,

καὶ μέσ' ἀπὸ τὸ πνεῦμά σου μ' ἀγάπη ν' ἀποσπᾶσω
τὴν ὑποψία ποῦ ἄδικα σὲ βασανίζει τόσο.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (μεταστρεφόμενος αἰφνης. Μετὰ πάθους)

Τότε ἔλα καὶ ξερρίζωσε μέσ' ἀπ' τὸ στήθος τοῦτο
μιὰ τέτοια ἀνάξια καρδιά. — Θὰ μὲ λουτρῶσης τότε.

(ἀποστρέφει τὴν ὄψιν).

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τόσο οἱ ἐχθροὶ σου σ' ἔκαμν λοιπὸν γὰ μὲ μισήσης;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Δὲν ἔχω ἐχθρὸ χειρότερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου.
Ἦμου» μωρός, ποῦ ἐστήριξ σ' ἐσένα τῆ χαρὰ μου.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄλλ' ἄκουσέ με. . . .

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πήγαινε! τὴν μάγισσα τὴν ξεύρω,
ποῦ τὴν καρδιά μου ἐμάγεψε κ' ἐσκλάβωσε!

ΘΕΟΦΑΝΩ

Μὲ ὕβριζεις;

Μὲ τὴν ὀργή σου, κύριε, κατακεραύνωσέ με,
ἂν τὸ νομίζης δίκαιον. Ἄλλ' ὅμως μὴ με ὕβριζης,
μὴ μ' ὀνομάζης μάγισσαν. — Εἶμαι ἡ Θεοφανώ σου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Εἶν' ἡ φωνὴ τῆς Θεοφανώς, ἡ Θεοφανώ δὲν εἶσαι.

ΘΕΟΦΑΝΩ

ᾠ, ναί. Δὲν εἶμ' ἢ Θεοφανώ, δὲν εἶμαι ἢ ζηλεμένη
Αὐγοῦστα. Εἶμαι τὸ πνευμά της τὸ περιφρονημένον
κ' ἢ πικραμένη της ψυχῆ. — Συνηθισμένη μὲ εἶχες
ν' ἀποθῶ ἀπὸ τὸ στόμα σου λατρείας μόνον λόγια.

Ὁ ἔρωσ σου μ' ἐστήριζεν ὁ ὕψηλός και μέγας.

Ἐξαφνα ἐμικροφύχησεν ἡ ἀμετρή σου ἀγάπη,
κ' ἔγινες ἄδικος, σκληρός, ἀχάριστος. Μὲ φεύγει,
μὲ διώχνεις. Τὴν ταπείνωσι πῶς θ' ἀνεχθῶ νομίζεις ;

Ἐπάρχουν καταφύγια ποῦ δύνανται γιὰ πάντα
ἢ πονεμένη μου καρδιά νὰ κρύψη τὴν πληγὴ της,
και νὰ μὴ μάθω τί ἔγινεν ὁ μέγας Νικηφόρος,
γιατί θὰ εἶνε τ' ἄγγελμα πικρὸ και μαῦρο. —

(βαίνει ὀργά πρὸς τὴν θύραν).

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (μεταστρεφόμενος και ἀπενίζων τὴν Θεοφανώ μετ' ἀγάπης)

Αὐγοῦστα !

Φεύγεις ; —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Μὲ διώχνεις.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (λαμβάνει τὰς χεῖρας της περιπαθῶς)

ᾠ, ποτέ ! Ὁ θάνατος μονάχῃ
θὰ μᾶς χωρίσῃ !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Δὲν τολμῶ νὰ τὴν πιστέψω ἀκόμη
τόση εὐτυχία και χαρά.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (τὴν ἐναγκαλίζεται)

Κοντὰ μου στοὺς αἰῶνας !
Ἄν εἶσαι σὺ κι' ἁμαρτωλὴ, κι' ἁμαρτωλὴ σὲ θέλω !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἦμουν δική σου πάντοτε.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κοντά μου νὰ σὲ νοιώθω,
νὰ βλέπω καὶ νὰ χαίρωμαι τὴν ὠριότητά σου.
Τὴν οὐρανία χάρι σου τριγύρω νὰ σκορπίζης,
νὰ μοῦ φαιδρύνῃς τὴν καρδιά, νὰ μὲ ἀνακουφίζῃς
ἀπὸ τὶς μύριες, ἄχαρες φροντίδες ποῦ θαρύνουν
τοῦ βασιλῆᾶ τὸ μέτωπο. — Λουλοῦδι μαγεμένο,
ποῦ ἀνθίσῃς μέσα στὸ τραχὺ τοῦ στρατιώτη στήθος! —
ὦ, πάρε με στὸ ἄρμα σου τὸ ροδοστολισμένο,
καὶ ὁδήγησέ με στὴ χαρά, στὸν θάνατον, ἂν θέλῃς,
ἀλλὰ μαζί σου πάντοτε, μαζί σου. —

(τὴν σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας του).

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ναί, κοντά σου,
ὦ βασιλῆᾶ μου καὶ ἄντρα μου. —

(ἰσπᾶται ἡρέμι ἀπὸ τὰς ἀγκάλας του)

Ἀλλὰ καιρὸς δὲν εἶνε
νὰ ξεχαστῶ στὸν ἔρωτα. Γιατὶ ἀπ' τὸν ἔρωτά σου
τὸν μέγαν ἀκριβότερη γιὰ μένα εἶν' ἡ ζωὴ σου.
Ζωὴ μου ἂν εἶν' ὁ ἔρωσ σου, ἀλλὰ ζωὴ τοῦ κόσμου
εἶν' ἡ ζωὴ σου. Κ' ἔρχομαι νὰ τὴν περιφρουρήσω. —
Νομίζεις, πὼς ἠσύχασεν ἡ πόλις; Κρυφοβόσκει
ὀργὴ καὶ μῖσος, ἔτοιμα στὸν θρόνον νὰ ξεσπάσουν.
Καθήμεθὰ σὲ ἠφαίστειον, ποῦ βράζει καὶ κοχλάζει.
Εἶν' ὑποποῖτι τριγύρω μας οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα. —
Καὶ σὺ, τὸν μόνον συγγενῆ, τὸν ἀφωσιωμένον,

-τὸν μόνον παραστάτην σου καὶ ὑπερασπιστήν σου,
-τὸν ἐξορίζεις. —

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἐναπηζῶν)

Θεοφανώ !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ν' ἀκούσῃς ὡς στὸ τέλος.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὴ θέλῃς ; —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ναί, τὸ ἐμάντεψες. — Νὰ τὸν ἀνακαλέσῃς.

ΝΙΚΗΦΩΡΟΣ

Εἶς' ἓνα πλάσμ' ἀνώτερο, ποῦ ξέπεσ' ἐδῶ κάτω,
ἢ μᾶς ἐμπαίζεις ὅλους μας ; — Τολμᾶς. —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Θενὰ τολμήσω

τὸ πᾶν γιὰ σένανε, τὸ πᾶν νὰ σώσω τὴ ζωὴ σου. —

ᾠΩ, φέρε τον πλησίον σου, κ' ἐμένα ἐξόρισέ με. —

Σὸ, τόσο δίκαιος καὶ σοφός, καὶ μέγας αὐτοκράτωρ,

μὴ τόσο ταπεινώνεσαι, μὴ λησμονῆς ποιὸς εἶσαι.

Ἐψώσου ἐκεῖ ποῦ σ' ἔταξεν ἡ ἀνδρεία σου κ' ὁ νοῦς σου

κ' ὁ παντοδύναμος Θεός. Δικαιοσύνην δόσε

σ' ἐκείνον ποῦ ἐκινδύνεψε τόσες φορὲς μαζί σου

καὶ τρέχει μὲς' στίς φλέβες του τὸ δοξαζόμενο σου αἷμα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἐκείνον, ποῦ τὸ ἀτίμασε τὸ τιμημένο αἷμα ;

Ἐκείνον, ποῦ βουλήθηκε τὸν θρόνον νὰ μ' ἀρπάξῃ ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Εἶνε τυφλός, εἶν' ἄδικος κριτῆς ἢ ὀποφία.
 Τὸν θρόνον ἂν τὸν ἤθελεν ὁ Τσιμισκῆς, τὸν εἶχε. —
 Ἦ μήπως ἐλησμόνησες τις φοβερὸς ἡμέρες,
 ποῦ ὁ Ρωμανὸς ἀπέθανε, κι' ὁ πρόεδρος ὁ Βρίγγας,
 ὁ πάντολμος, ὁ ἀνόσιος, ὁ ἀμειλικτος ἐχθρὸς σου,
 στὸν Τσιμισκῆν ἐπρότεινε νὰ σὲ δολοφονήσῃ,
 καὶ τοῦδινε γι' ἀντάλλαγμα τῆ' αὐτοκρατορία ;
 Κ' ἐκεῖνος, ποῦ στὰ χέρια του κρατοῦσε τὴν ζωὴ σου,
 τί ἔκαμε ; — Σοῦ πρόδωκε τὰ σχέδια τοῦ Βρίγγα,
 κ' ἐνώπιον τοῦ στρατεύματος τοῦ ἐνθουσιασμένου
 σ' ἐσήκωσε, σὲ ἀνύψωσεν ἐπάνω στὴν ἀσπίδα,
 καὶ βασιλῆά σὲ ὠνόμασε ! — Μὴν ἐπιμένῃς πλέον.
 Μὴ διώχνῃς τὸν ἀτίμητο, δοκιμασμένο φίλο ! —
 Ἐκεῖνος ἐθυσίασε βασιλεῖο γιὰ σένα,
 καὶ σὺ τὸν ἐθυσίασες σὲ μιὰ σου φαντασία.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (καθίζει ἀμήχανος καὶ σκυθρωπός).

ΘΕΟΦΑΝΩ

Μὴ σκυθρωπάξῃς ! Φαῖδρυνε τὴν ἰσρὰ μορφὴ σου,
 γιατί ἀνατέλλει ἀπὸ αὐτὴν ὁ ἥλιος τῶν πιστῶν σου.

(πίπτει εἰς τοὺς πόδας του)

Θὰ μείνω ἐδῶ στὰ πόδια σου πεσμένη, ὡς νὰ περάσῃ
 μέσ' στῆς καρδιάς σου τοὺς μυχούς τῶν λόγων μου ἢ ἀλήθεια...

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ὡς ἀνανήφων)

Βασίλισσα — στὰ πόδια μου !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Γιὰ σέ, γιὰ τὴν ζωὴ σου !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (τὴν ἀνεγείρει)

ὦ, τίποτε νὰ σοῦ ἀρνηθῶ τὴν δύναμι δὲν ἔχω. —
Ανακαλεῖται ὁ Μάγιστρος !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἐνίκησες τοῦ σκότους
τὸν δαίμονα, ποῦ σ' ἔσερνε στὸν δρόμο τοῦ ὀλέθρου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Σὺ βασιλεύεις σήμερα ! Κι' ὁ θρόνος κ' ἡ ζωὴ μου,
τὰ πάντα εἶνε στὰ χέρια σου.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἐσώθησαν τὰ πάντα !

(Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πῶς ! Εἶμ' ἐγώ ; — Τι ἔγινε λοιπὸν ἡ θέλησίς μου ;
Σὰν τὸ κερὶ τὴν μάλαξο στὰ τροφερά της χέρια
τὴν τιδερένια γνώμη μου. — Μὲ σέρνει ἀπὸ τὸ χέρι,
σὰν μιὰ νεράϊδα ἀστρόφωτη. Κ' ἐγὼ μέσ' στὸ σκοτάδι
ἀκολουθῶ τὸ βῆμά της μὲ μάτια καρφωμένα
στὸ φωτερὸ της ὄραμα ! Καὶ μέσ' στὴν γοητεία
σὰν σκοτεινὸ προκίσθημα πλακῶνει τὴν καρδιά μου.
Καὶ ζῶ σὰν μέσα σὲ ὄνειρο. Καὶ μάταια παλεύω,
γιὰ νὰ ξυπνήσω. — Θεοφανῶ ! ποῦ μ' ὀδηγεῖς δὲν ξεύρω !

(Εἰσέρχεται ὁ Λίων Φωκᾶς).

ΣΚΗΝΗ Ε΄

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Α. ΦΩΚΑΣ

Κλεισμένος ἐδῶ κάθεται κι' ἀφήνεις τοὺς ἐχθρούς σου
νὰ χαίρωνται, κι' οἱ φίλοι σου λυποῦνται καὶ ἀποροῦνε.
Πῶς ἄλλαξες! Λησμόνησες, πῶς εἶσαι ὁ Νικηφόρος;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ὡς ἀλλόφρων)

Ἄλλαξα, ναί. — καὶ θὰ τὸ ἰδῆς. —

(μὲ ὄφρος σκοτεινόν, χωρὶς ν' ἀτενίξῃ τὸν Λέοντα)

Ἐχω ἀνακαλέσει

τὸν Τσιμισκῆν.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ (ἐπιθοδρωμῶν)

Τί ἔκαμες!

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ὡς ἄνω)

Ἄλλ' ὅταν ἐπιστρέψῃ,
ἀπάλλαξέ με ἀπὸ αὐτὸν εἰς πρώτην εὐκαιρίαν.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ (μυστηριωδῶς)

Ἡ προσταγή σου θὰ γενῆ. — Ἄλλ' ὅμως τώρα σήκω,
σήκω κι' ἀποτελείωσέ τὸ ἔργον σου τὸ μέγα.

Μὴ λήσμονῆς, πῶς οἱ τρανοὶ, γενναῖοι στρατηγοὶ σου,
ὁ Πέτρος καὶ ὁ Μιχαὴλ ὁ Βοόρτσος, σὲ προσμένουν
ἔμπρὸς στήν Ἀντιόχειαν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἀνασκριπτῶν)

Στὴν Ἀντιόχειαν. —

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

στολίδι τῆς κορώνας σου —

Πάρ' την

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (σκοτεινός)

Τοῦ τάφου μου !

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ (ἐντρομος)

Τί λέγεις ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κάλλιο νὰ μείνη ἀπόρθητη.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Κατάπληκτος σ' ἀκούω.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἵσα κανεῖς δὲν ἄκουσε, σὺ θὰ τ' ἀκούσης.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Λέγε.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Στὴν Ἀντιόχεια ἀνάμεσα κι' ἀνάμεσα σ' ἐμένα
μυστηριώδης δύναμις ἐστάθη — προφητεία,
ποῦ μοῦ προλέγει θάνατο, τὴν πόλιν ἂν τὴν πάρω.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Καὶ τὰ μαρολογήματα πιστεύεις ; Σ' ἐμποδίζουν
στὸν δοξασμένο δρόμο σου χρησμοὶ καὶ προφητείες ;
Χρησμοί, ποῦ τοὺς χαλκεύουνε γιὰ σέβανε οἱ ἐχθροὶ σου ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Δὲν εἶν' ἐχθρὸς μου θέβαια ὁ Ἴτκόλυτος ὁ μάντις,
ὁ ξακουστὸς ἐπίσκοπος τῆς Σικελίας. Ὅχι.
Κ' εἶνε δικὸς του ὁ χρησμὸς. — Ἀλλὰ θ' ἀκούσῃς. — Ἦτο
ἡ ἐκστρατεία μου ἡ στερνὴ. Τ' ἄπαρτα κάστρα πέφτουν
κ' ἡ πολιτεῖες προσκυνοῦν καὶ μιὰ λαχτάρια μόνον
καὶ βασιλῆὰ καὶ στράτευμα φλογίζει καὶ φτερώνει :
ἡ Ἀντιόχεια ! — Μ' ἄπιαστην ὀρμὴν ἀνεμοζάλης
περνοῦμε τὴν ἀπέραντη Συρία· καὶ μιὰ μέρα
ἐμπρὸς μας φανερώθηκεν ἡ ὄνειρεμένη πόλις ! —
Ἀλαλαγμὸς ἐβρόντησεν ἀπ' τοῦ στρατοῦ τὰ στήθη,
κ' ἔτρεμ' ἐκεῖνη, ὡς τρέμουνε καὶ φρίττουνε τὰ δάση,
ὅταν σιμώνη θύελλα. — Μόνον μιὰ νύκτ' ἀκόμα,
κ' ἡ θαυμαστὴ Θεοῦπολις, μετὰ διακόσια χρόνια,
θᾶβλεπε πάλι τὸ Σταυρὸ στ' ἀγέρωχά της τείχη. —
Εἶχε νυκτώσει. Γύρω μου τὸ στράτευμα ἐκοιμᾶτο.
Κ' ἐγὼ μὲ μύριους λογισμοὺς στὴν κλίνη μου πηγαίνω.
Ἐξαφνα ἀντίκρυσσε γραφὴ στὸ προσκεφάλι ἀπάνω.
Μ' ἔνα βαρὺ προαίσθημα τὴν παίρνω — τὴν διαβάζω.
Ἄχ, κ' ἔχασα τὸν ὕπνο μου — τὴν Ἀντιόχεια χάνω ! —
Πύρινη κάθε λέξι της ἐμπρὸς μου ἀκόμα τρέμει :
« Τὰ χέρια μὴ ε' ἀπλώνῃς στὴν πόλι μὲ λαχτάρια !
« Στὸ ἀτίμητο διαμάντι βόσκει κρυφὴ κατάρια.
« Ἡ λάμψις του θὰ γίνῃ ἄγρια φλόγα κ' αἷμα.
« ὦ, συμφορὰ καὶ πένθος στὸ νικηφόρο στέμμα ! » —
Οὔτε στιγμὴν ἐδίσταξα. Καλῶ τοὺς στρατηγούς μου.
Τοὺς λέγω στὴν πρωτεύουσα πῶς ἐπιστρέφω ἀμέσως.
Τὴν ἄκουσαν κατάπληκτοι καὶ καταλυπημένοι
τὴν ξαφνικὴ μου ἀπόφασι. Τοὺς εἶπα νὰ φυλάγουν
τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀπάνω της νὰ μὴν ἀπλώσουν χέρι. —
Ἐχρύσων' ἡ ἀνατολὴ καὶ φρούρια καὶ πύργους
κ' ἔφευγα κρύβοντας βαθεῖα τὸν πόνο τῆς ψυχῆς μου.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Κ' ἐγὼ γιὰ τὴν κατάπτωσι τὴν τόση τῆς ψυχῆς σου
ἤθελα δάκρυα πόρινα τὴν ὥρ' αὐτὴ νὰ κλάψω ! —
Ἔτσι μέσ' ἀπ' τὰ χέρια σου ν' ἀφήσης νὰ σοῦ φύγη
ἡ δόξα σου ἢ λαμπρότερη ; Σ' ἐτρόμαξ' ἢ φοβέρα,
ἐσένα τὸν ἀτρόμητο ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὸν θάνατον — τὸ ξεύρεις —
ποτέ δὲν τὸν φοβήθηκα. Τὸ ξεύρει ὁ κόσμος ὅλος. —
Ἄλλὰ φοβοῦμαι — τοὺς μάντις κι' ἀστρολόγους.
Ἔχω ἓνα φόβον ἱερὸ στὴ μυστικὴ τῶν τέχνη.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Τὴν ἀγυρτεία τῶν. — Αὐτὴ τὸ ξίφος σου στομώνει
καὶ σοῦ σκλαβώνει τὴν ψυχὴν. Αὐτὴ, γεμάτη φθόνον
καὶ μῖσος, σ' ἐσταμάτησε μὲ καταχθόνιες τέχνες
μέσα στὴν ὥρα ποῦ ἄπλωνες τὸ κραταιό σου χέρι
στὴν νόμφη τῆς Ἀνατολῆς ! — ὦ, σήκω κ' ἐτοιμάσου !
Ἀράμε στὴν Ἀντιόχεια, στὴν ἀποθέωσί σου !

(ἀκούεται ἐσὴ ἀνά τὴν Πύλιν).

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τ' εἶν' ἡ βοή ;

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ (σπεύδει πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἀκραταί)

Ἀπ' τὴν ὁδὸν τῆς Μέσης κῆμα κόσμου
στὸ Αὐγουσταῖον χύνεται.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὴν εἶνε στάσις ;

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Πολλά τὰ ἔτη κρᾶζουνε τοῦ Νικηφόρου.

᾽Οχι.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (καταπίπτων ἔντρομος εἰς ἀνάκλιτρον)

Μήπως ; —

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ (βλέπει πάντοτε διὰ τοῦ παραθύρου)

Πρὸς τὸ παλάτι τρέχουνε — πανηγυρίζει ὁ κόσμος
κάποιο χαρμόσυνο ἄγγελμα —

(στρεφόμενος πρὸς τὸν Νικηφόρον καὶ πλησιάζων αὐτὸν ἀνησυχῶς)

Τί ἔχεις, ἀδελφέ μου ;

ἽΟ κόσμος σὲ δοξολογεῖ, σ' ἀνευφημοῦν οἱ Δῆμοι·
καὶ σὺ χλωμὸς καὶ σκοτεινός, σὰν καταδικασμένος.—

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Θαρρῶ, μὲ κατεδίκασεν ἡ μοῖρα.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'

Εἰσέρχονται ὁ Πέτρος Φωκάς, ὁ Μιχαὴλ Βούρτσης, ὁ πρόεδρος Βασιλείας,
συγκλητικοί, πατρικιοὶ καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι ἀνευφημοῦντες :

Νίκη ! Δόξα !

ΠΕΤΡΟΣ καὶ ΒΟΥΡΤΣΗΣ (γονατίζοντες πρὸ τοῦ βασιλέως)

ἽΗ ᾽Αντιόχεια ἔπεσε !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἀναπηδῶν μεθ' ἔρμης καὶ ὀργῆς)

Κατάρρα ! — Ποιὸς σᾶς εἶπε
τὴν πόλι νὰ τὴν πάρετε ; — Προδότηι !

ΠΕΤΡΟΣ καὶ ΒΟΥΡΤΣΗΣ (κατάπληκτοι)

Ἐμείς προδότες ;

(Γενική κατάπληξις καὶ φιθυρισμοί).

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

ὦ βασιλιά μου ! —

Π. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Κύριε !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Καὶ πῶς τὴν προσταγή μου
τὴν ἐκαταφρονήσατε ; — Δὲν εἶμαι ὁ βασιλιάς σας ;
Ἡ μήπως εἴσατε καὶ σεῖς ἀπὸ τὴν σπεῖρα ἐκείνη,
ποῦ μὲ μισεῖ, μ' ἐχθρεύεται, τὸν κόσμον διεγείρει
καὶ μέσα στὸ παλάτι μου τοὺς πλοκαμούς της ρίχνει ; —

ΠΕΤΡΟΣ

ὦ, κάλλιο νὰ μ' ἐσκότωνεν Ἄγαργνοῦ κοντάρι,
παρὰ τὸν θάνατον αὐτόν !

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Τέτοια ἀμοιβή μᾶς πρέπει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Νὰ φύγετε ἀπ' τὰ μάτια μου ! — Στρατοπεδάρχῃ Πέτρε,
Βούρτση, καὶ σύ ! — Στὸ στρατεύμα νὰ μὴ φανῆτε πλέον ! —
Πηγαίνετε νὰ δώσετε τὸ χέρι στοὺς ἐχθρούς μου,
καὶ ἔλατε νὰ καθίσετε στὸν θρόνον, ὅποιος θέλει,
καὶ νὰ σηκώσῃ τὸν Σταυρό, ποῦ γίγαντα συντρίβει !

(φεύγει ἐκτός ἑαυτοῦ).

Ὁ Λέων κρύπτει τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖράς του. Οἱ λοιποὶ προσβλέπουν
ἀλλήλους ἐν σιωπῇ καὶ ἀναχωροῦν ἕως εἰς μετὰ τὸν ἄλλον.

ΣΚΗΝΗ Ζ'

ΠΕΤΡΟΣ ΦΩΚΑΣ, Μ. ΒΟΥΡΤΣΗΣ, Α. ΦΩΚΑΣ, ΠΡ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.

ΠΕΤΡΟΣ

Ὁ Νικηφόρος εἶν' αὐτός ;

(πικρῶς)

Ὁ δίκαιος Νικηφόρος !

Αὐτὴ ἔνε ἡ βασιλικὴ δικαιοσύνη ! Μάχου,
χόνε γι' αὐτὸν τὸ αἷμά σου, δόξαζε τ' ὄνομά του,
μεγάλωνε τὸ κράτος του ! — Στὸ τέλος σὲ προσμένουν
ὅλες ἡ πικρὲς ποῦ κερν μιὰ μαύρη ἀχαριστία !

(Λαμβάνει ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν Πέτρον, ὅστις ἴσταται λυπημένος)

Πέτρε, ἀδελφέ ! πηγαίνωμε στῆς λησμονιάς τὸν δρόμο !
Ἔτσι τὸ θέλει ὁ βασιληάς !

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Τὴν δύναμι δὲν ἔχει
κανένας — οὔτε ὁ βασιληάς — στὴν λησμονιά νὰ ρίξῃ
δοῦ δοξαζμένους ἥρωας. — Ἐγὼ σὰς ἐγγυῶμαι,
πῶς μὲ διπλὲς καὶ τριδιπλὲς τιμὲς θὰ σὰς πληρῶω
τὴν ἀδικία μιᾶς στιγμῆς.

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Τίποτε ἀπ' τὴν καρδιά μου
τὴν ἀδικία τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν τὴ σβῶνει

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Ἐσὺ ἔσαι τότε ὁ ἀδικος, ποῦ μὴν ἀνθρώπου πλάνη
στὸν βασιληά δὲν συγχωρεῖς.

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Κι' ἂν εἶμαι ; Μήπως τάχα

ὁ αὐτοκράτωρ ὁ τρανὸς ἀπ' τὸν μικρὸν ἐμένα
ἔχει νὰ χάσῃ τίποτε ; — Τὸ νέφος τοῦ πλακῶνει
τὸ στήθος μου, τὰ ὕψη του δὲν φθάνει νὰ θολώσῃ.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

Ἐνδοξε Πέτρε, δὲν μιλεῖς ;

ΠΕΤΡΟΣ

Μοῦ κλεῖ τὸ στόμα ἢ λύπη.

ΛΕΩΝ ΦΩΚΑΣ

ᾠ ! ναί ! μὴ τὸν ὀργίζεστε ! νὰ τὸν λυπᾶστε πρέπει
τὸν βασιλῆά ! — Θὰ μάθετε — θὰ μάθετε μιὰ μέρα.

(Φεύγει. Συγχρόνως φεύγουν ὁ Βούρτσης καὶ ὁ Πέτρος).

ΣΚΗΝΗ Η'

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

(Ὅστις καθ' ἑλθὼν τὴν προηγουμένην σκηνὴν ἴστατο σύννοος)

Ὁ βασιλῆας τὸν θρόνον του τονὲ κλονίζει ὁ ἴδιος,
καὶ μὲ τὴν ἀβουλία του θενὰ τονὲ κρημνίσῃ.

Ἀπ' τὴν σκιά τοῦ γίγαντος εἶνε καιρὸς νὰ φύγω,
πρὶν καταπέσῃ ἐξαφνικὰ καὶ μὲ κατασυντριψῃ.

(ἐνφ κινεῖται νὰ φύγῃ ἐπανέρχεται ὁ Νικηφόρος ἀλλόφρων).

ΣΚΗΝΗ Θ'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τί ἐρημιὰ τριγύρω μου — τί σκότος στήν καρδιά μου !

(βλέπει τόν Βασίλειον)

Βασίλειε, μήπως καί σὺ ἀπ' τοὺς ἐχθρούς μου εἶσαι ;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ὦ δοξασμένε βασιλειὰ —

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Πέρασ' ἡ δόξα πλέον !

Πέρασαν ὅλα !

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἡ δόξα σου θὰ μείνῃ στὸν αἰῶνα !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ὡς πρὸς ἑαυτὸν)

Ἀσάλευτος, περήφανος, σὰν πλάτανος στεκόμουν.

Ἄλλ' ἔξαφνα σηκώθηκαν καὶ φίλοι μου κ' ἐχθροί μου,

(μυστηριωδῶς)

καὶ τοῦρανοῦ σηκώθηκαν ἡ μυστικὴς δυνάμεις
καὶ σύρριζα μ' ἀνάσπασαν καὶ μ' ἄπλωσαν στὸ χῶμα ! —

Ἄς ἔλθουνε τὸν βασιλῆά νά τὸν ἰδοῦνε τώρα
ὅσοι τονὲ ζηλεύουνε κ' ἐκείνοι ποῦ τὸν τρέμουν !

Νά ἰδοῦν πῶς ἡ κορῶνά μου μιὰ τρίχ' ἀπὸ τοὺς ἄλλους
δὲν μ' ἔκαμε ὑψηλότερον. Πῶς φῶς μέσθ στὸν νοῦ μου

τὸν σκοτεινὸ δὲν ἔχουσε τ' ἀκτινοβόλημά της !
Νὰ ἰδοῦν, ὅτι σοφώτερον δὲν μ' ἔκαμε ἀπὸ κείνους.
Οὔτε καμμιά μοῦ χάρισε τοῦ κόσμου εὐδαιμονία. —
Ἄς λάμπη σ' ἄλλα μέτωπα ! — Μακρὰν μου !

(ρίπτει μακρὰν τὸ στέμμα του).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Δυστυχία !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (μὲ αὐξουσάν ἑξαψίν)

Καὶ σό,

(διανοίγει τὴν πορφύραν του)

ποῦ μὲ σεβασμιο σκεπάζεις μεγαλεῖον
τὸ στήθος μου, μὴ μ' ἔσωσες ἀπ' τῶν παθῶν τὴν ζάλην ;
μὴ τὴν καρδιά μου ἀνύψωσες ἀπάνω ἀπ' τὶς ἀντάρες,
ποῦ δέρνουνε κοινὲς καρδιές ; Μέσα στ' ἀγκάλιασμα σου
μὴν ἔννοιωσα ὑψηλότερα τὰ συναισθήματά μου ;
ἢ νὰ θαμάρω μ' ἔκαμες τοὺς ταπεινοὺς παλμούς μου ; —
Ἄς ἔλθουν ὅλοι, ἄς ἔλθουνε νὰ ἰδοῦν τὸν βασιληά των
ἄρρωστο κι' ἀβοήθητο καὶ σωροβολιασμένο
μ' ἀνταριαζμένη τὴν καρδιά, μὲ τοῦ σκοτεινιασμένο !
Νὰ ἰδοῦν τὴν ἀθλιότητα, μικρότητα τοῦ νάνου,
ποῦ γίγαντα στὰ μάτια των τὸν ἔκαν' ἢ πορφύρα ! —
Ἄς ἔλθῃ ὁ δυνατώτερος τὸ ράκος νὰ φορέσῃ.
Εἶνε βαρὺ καὶ ἀσήκωτο γιὰ μένα ! —

(ἀπορρίπτει τὴν πορφύραν).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (πίπτων πρὸ τῶν ποδῶν του)

Βασιληά μου !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (άνοίγει πολύτιμον θήκην και ἐξάγει ἕν ράσον)

Ἐπρόβαλε σύ, τὸ σύμβολον χριστιανικῆς εἰρήνης,
ποῦ σ' ἄγιασε ὁ καλόγερος, ὁ θεῖος Μαλεΐνος.

(περιβάλλεται αὐτὸ)

Ἀγκάλιασε τὸ στήθος μου τὸ ταρκαγμένο. Στάξε
γαλήνης φῶς οὐράνιο στὰ σκοτεινά του δάθη,
καὶ δάμασε, ἀποκοίμισε τὰ μάταιά του πάθη!
Θωράκισέ με, σῶσέ με! Χρόνια καὶ χρόνια τώρα
σ' ὠνειρευόμουν! —

(Εἰσέρχεται ὁ Γαβριήλ, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Μιχαήλ).

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΓΑΒΡΙΗΛ, ΜΙΧΑΗΛ καὶ οἱ ἄνωτέρω.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (πρὸς τὸν Μιχαήλ, δεικνύων τὸν βασιλέα)

Μιχαήλ. —

ΜΙΧΑΗΛ

ὦ, βάσταξε, καρδιά μου!

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἀτενίζων τὸν Γαβριήλ)

Ὁ ὁμνογράφος Γαβριήλ;

ΓΑΒΡΙΗΛ

Ὁ ταπεινός σου δοῦλος.

(εἰς νεῦμα τοῦ βασιλέως ὁ Μιχαήλ καὶ ὁ Βασίλειος ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΓΑΒΡΙΗΛ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἐξακολουθεῖ νὰ προσβλέπη τὸν Γαβριήλ, ἐνῶ ἡ ὄψις τοῦ βαθυγεῖν γαλήνιᾳ)

Μὲ γοητεύει ἡ ὄψις σου, ποῦ τὴν φωτίζει τόση γαλήνη. — Γιὰτὶ γύρω μου δὲν βλέπω παρὰ μόνον σκοτεινιασμένα πρόσωπα καὶ τρομαγμένα μάτια.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Τὸ βλέπω. Τὸ παλάτι σου τὸ συγκλονίζει ἀντάρα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἡ ἀντάρα μέσα μου βογκᾷ.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Τὸ ξέρω. Καὶ μ' ἀγάπη
στὸν βασιλιά μου ἐπέταξα.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Εἰμπορεῖς νὰ εἰρηνέψῃς
τὴν ταραγμένη μου ψυχὴν ; — Ἐσὺ ; καὶ τόσο νέος ; —
Κ' ἔχεις ἐσὺ τὴν δύναμι καὶ τῶν παθῶν τὴν πείραν ;

ΓΑΒΡΙΗΛ

Ἡ πίστις κ' ἡ προσήλωσις στὰ θεῖα μᾶς χαρίζουν
αἰῶνων πείραν. Ἡ πηγὴ ποῦ ἀντλῶ τὴν δύναμίν μου
δὲν εἶνε ἀπὸ τὴν γῆν αὐτὴν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τῆς πίστεως τὸ θάρρος.

πνέει μέσ' ἀπ' τὰ λόγια σου. — Γλυκοχαράζει ἐντός μου
σάν ἓνα φῶς παρήγορον.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Ἦλιος αὐτὸ θὰ γίνη.
Στὸν δρόμο σου τὸν σκοτεινὸ θὰ λάμπη, θὰ σὲ σώζη
ἀπὸ τὴν ἀποπλάνησιν. — Ἄλλὰ θὰ μοῦ παρέξῃς
καὶ τὴν ψυχὴ σου πρόθυμη.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Γι' αὐτὸ σ' ἔχω καλέσει.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Αΐδουσα εἰς τὸ παλάτιον.

Αἰρομένης τῆς αὐλαίας, φαίνεται ὁ Τσιμισκῆς, κρατῶν τὴν Ἀγάθην ἀπὸ τὴν χεῖρα, θέλουσαν νὰ φύγῃ.

ΣΚΗΝΗ Α΄

ΑΓΑΘΗ, ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

ΑΓΑΘΗ

Μὲ φτάνει πῶς ἐπέστρεψες ἀπὸ τὴν ἐξορία —
τῶρ' ἄς πεθάνω — μὲ χαρὰ θενὰ πεθάνω.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Στάσου —

νὰ σοῦ μιλήσω ἤθελα. —

ΑΓΑΘΗ (προσδλέπουσα ἔμφοβος)

Τὴν Θεοφανῶ φοβοῦμαι.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἄλλ' εἶνε ἀκόμη στὸν ναὸν τοῦ Φάρου.

ΑΓΑΘΗ (θλίβουσα ἐγκαρδίως τὰς χεῖράς του)

Τὴν καρδιά μου

μήπως δὲν ἤθελα κ' ἐγὼ νὰ τὴ λαφρώσω ; — Λεγε,
ὄρκισου, δὲν μ' ἐμίσησες ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἀγάπη καὶ λαχτάρα
εἶχα γιὰ σένα, Ἀγάθη μου.

ΑΓΑΘΗ

Σ' ἐπίκρανα, σ' ἀφήκα
χωρὶς μιὰν λέξιν ἔρωτος νὰ πᾶς στὴν ἐξορία !
Καὶ τὴν μικροφυχία μου, τὴν ὀλιγοπιστία
μὲ δάκρυα τὴν ἐπλήρωσα καὶ πόνου καὶ μετάνοια !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἐξήλευες καὶ τῶκρυβες ; — Κ' ἐπίστεψες γιὰ μένα —

ΑΓΑΘΗ

Εἶν' ἡ καρδιά, ποῦ ἀγαπᾷ, φιλόποπτη. — Ἀλλὰ τώρα
ποτέ, ποτέ μου στὸ ἐξῆς δὲν θενά σὲ λυπήσω.
Ἀπὸ τ' ἀγαπημένα σου τὰ χεῖλη ἄς τρέξουν τώρα
συγγνώμης λόγια σὰν δροσιά στὴν φλόγα τῆς καρδιάς μου.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

ᾠ, σ' ἀγαπῶ ! Κ' ἡ μοῖρά μου μ' ἐφύλαξε γιὰ σένα,
γιὰ σέν', Ἀγάθη μου. Πολλοὺς θὰ πέθαινα θανάτους,
ἂν κάτω ἐκεῖ μὲ σκότωναν καὶ σ' ἀφήνα στὸν κόσμ.
μονάχην, ἀπροστάτευτην.

ΑΓΑΘΗ

Ἄν σ' εὑρισκεν ἡ μοῖρα,
προστάτης μου θενά ἴμενεν ὁ θάνατος ! — ᾠ, πῶσα,

πόσα νὰ μάθης ἤθελα, ποῦ τὴν καρδιά μου τρώγουν.
Ἄλλ' ὁ κατάλληλος ἐδῶ δὲν εἶνε τόπος.

(περιβλέπει ἄμφορος)

Τρέμω,
μὴν ἔξαφνα ἡ βασίλισσα κοντὰ μου σ' ἀντικρύση.
Μὲ βασανίζει πάντοτε κρυφὸς γιὰ σένα φόβος.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Φόβος ; Τί φόβος ;

ΑΓΑΘΗ

Ἄκουσε. Σὲ διώχνουν, σ' ἐξορίζουν,
σὲ κατατρέχουν.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Πέρασεν ὁ κίνδυνος ἐκεῖνος.

ΑΓΑΘΗ

Ἄχ, τὴν ἐπιβουλεύονται τὴν ἀκριβῆ ζωὴ σου !
Κ' ἐγὼ μὲ τὴν ἀγάπη μου πληθαίνω τοὺς κινδύνους,
ποῦ σὲ περικυκλώνουνε. — Θὰ γίνῃ μανιώδης
ἢ φοβερὴ βασίλισσα — θενὰ σὲ θανατώσῃ,
ἂν ὑποπτέσῃ τίποτε. — Γι' αὐτὸ θὰ προτιμοῦσα·
ποτὲ νὰ μὴ σ' ἐγνώριζα, καὶ νὰ μὴ σ' ἀγαποῦσα !
Τὴν ὠραιότερη χαρὰ νὰ στερηθῶ στὸν κόσμον,
ἀλλ' ἀσφαλῆς νὰ χαίρῃσαι τὴν ἑνδοξὴ ζωὴ σου.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἄγάθη, ἡ τρομαχμένη σου πλανᾶται φαντασία.

ΑΓΑΘΗ

Τὴν μαύρη κ' ἐκδικητικὴ ψυχὴ της τὴν γνωρίζω.

Ἄριστ. Προβελεγγίου, «Νικηφόρος Φωκᾶς». Ἐκδοσ. Β' 6/7/25 6

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Δὲν θὰ προλάβῃ ἡ Θεοφανὼ νὰ χύσῃ τὸ φαρμάκι
τοῦ μίσους καὶ τῆς ἔχθρας τῆς· ὅλα τ' ἄχῳ προβλέφει. —
Ἀγάθη μου.

(τὴν λαμβάνει ἀπὸ τῆς χειρας)

Ἔτσι πάντοτε, πιασμένοι ἀπὸ τὰ χέρια,
εὐτοχισμένοι τῆς ζωῆς τὸν δρόμο νὰ διαβοῦμε.

ΑΓΑΘΗ

Ἔτσι τὴν ὠνειρεύτηκα κ' ἐγὼ τὴν εὐτοχία
κοντὰ σ' ἐσένα. Εἰρηνικὴν καὶ μ' ἄνθη στολισμένην.
Μὰ γύρω μας ἡ μάγισσα θανάτου βρόχια στήνει.
Καὶ μήπως εἶνε μόνη αὐτή; μήπως κ' ὁ Νικηφόρος —
ἄχ! τρέμω, ἀγαπημένε μου — σ' ἐχθρεύεται κ' ἐκεῖνος!

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Σ' ἐμὲ στηρίξου. Στὴ χαρά, στὴ δόξα θὰ σὲ φέρω.

ΑΓΑΘΗ

Ἐχθρα καὶ φθόνος πάντοτε καὶ φόβος συνοδεύουν
τὴν δόξα καὶ λαμπρότητα.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Τὸ μεγαλεῖον εἶνε
κληρονομιά σου.

ΑΓΑΘΗ

Φτάνει με τοῦ ἔρωτός σου ἡ λάμψις.

(μὲ πῆθος)

Νὰ φύγωμεν! νὰ φύγωμεν! μακρὰν σὲ ξένες χῶρες

ἐλεύθεροι νὰ ζήσωμεν. — Ἐδῶ ἄρα τριγύρω
τὸ κρίμα καὶ ὁ θάνατος.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μὲ χίλιες, μύριες ρίζες
ἔδῳ μᾶς ἔδες' ἢ ζωῆ. Μέσ' ἀπ' τὸ χῶμα τοῦτο,
κάτω ἀπ' αὐτὸν τὸν οὐρανό, καὶ μέσ' ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους
ποῦ μᾶς περικυκλώνουνε, γεννῶνται καὶ μᾶς τρέφου
πόθοι καὶ πίκρες καὶ χαρές, ὀνειράτα, ἰδεώδη.
Γεννῶνται ἀγῶνες, ἀμιλλα. Ἐδῶ θ' ἀγωνιστοῦμε
γιὰ νὰ νικήσουμε. Σ' αὐτὸ στηρίζει' ἡ μαγεία
κ' ἡ γοητεία τῆς ζωῆς : ἀπάνω στοὺς ἀγῶνας,
ἀπάνω στὴν ἀτέλειωτη λαχτάρα γιὰ τὴν Νίκην.

ΑΓΑΘΗ

Ἵπερφηάνεια καὶ ὁμορφιά καὶ τόλμη τοὺς στολίζει
τοὺς στοχασμούς σου. — Γνώμη μου εἶν' ἡ δική σου γνώμη.
Ἄλλὰ πηγαίνω —

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μὲ πιστὴ καρδιά νὰ μὲ προσμένῃς.

ΑΓΑΘΗ

Καθὼς προσμένει ὁ ἄρρωστος τῆς χαραυγῆς τὰ ρόδα.

(φεύγει πρὸς τ' ἀριστερά).

(Ὁ Τσιμισκῆς ἀτενίζει ἐπ' ὀλίγον τὴν ἀπερχομένην Ἀγάθην, ἔπειτα στρε-
φόμενος ρίπτει τὸ βλέμμα πρὸς τὰ δεξιὰ).

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἡ Ἀγάθη ἐγκαίρως ἔφυγεν. Ἡ Θεοφανὴ προβάλλει.
Ἀπ' τοῦ φωτός τὸν ἄγγελον στὸν δαίμονα τοῦ σκότους.

(εἰσέρχεται ἡ Θεοφανὴ).

ΣΚΗΝΗ Β΄

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ, ΘΕΟΦΑΝΩ

ΘΕΟΦΑΝΩ

Είδες τὸν αὐτοκράτορα ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Τὸν εἶδα. Ἐκεῖνος ὄχι.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἐκεῖνος ὄχι ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἀπότρεψε τὴν ὄψιν τοῦ ἀπὸ μένα.

Καὶ μὲ δυὸ λόγια, πῶσταζαν τοῦ μίσους τὸ φαρμάκι,
μὲ ἀπόπεμψε. — Καὶ τὸ ἴνοιωσα, πῶς μεταξὺ μας πλέον
ἢ ἔχθρα ἐθεμελιώθηκε καὶ ἐγιγαντώθη.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τώρα ;

ἀκόμη τώρα τὸ ἴνοιωσες

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Καὶ μὴ δὲν ἔχει δίκηρο ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Θενὰ πιεγῆ στὸ αἷμά του τὸ μίσος του καὶ ἡ ἔχθρα !
Κατήντησε μισάνθρωπος, παράφρων. Τριγυρίζει
ὡς φάντασμα μέσ' στὸ παλάτι
ἄλλοτε μόνος, ἄλλοτε μὲ τὸν Βασίλειόν μου.
Σὰν νάχη μιὰ μετάνοια βαθιὰ μέσ' στὴν καρδιά του,

πῶς τὰ παιδιά μου ἀδίκησε. — Ἄλλὰ ποῖος τὸν πιστεύει,
τὸν δόλιον κ' ὑποκριτὴν ; Ἀκράτητῃ τὸν σπρώχνει
σ' ἀπώλειαν καὶ θάνατον. —

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἡ μοῖρα.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἡ μοχθηρία !

Δὲν εἶδες πῶς ἐπλήγωσε τοὺς δύο τοῦ στρατηλάτας
ἀπὸ μιᾶς ζήλεια ταπεινῆ, μιᾶ ἀνήκουστη ἀδικία ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ὅργην καὶ μῖσος ἔσβεστο τοὺς ἀναψε τὰ στήθη
καὶ πίστιν μ' ὠρμιστήκανε κι' ἐκδίχθη; διψῶνε.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὸ ξεύρω. — Καὶ τὰ πράγματα μᾶς διάζουν. Εἶνε φόβος,
μὴ μετανοιώσῃ ὁ βασιλεὺς καὶ συμφιλιωθῶνε.
Κάθε στιγμή τὸν θάνατο μπορεῖ νὰ μᾶς γεννήσῃ.

ΣΣΙΜΙΣΚΗΣ (σύννοος)

Ἐγὼ δὲν πταίω.

(ζωηρότερον)

Γλήγορα νὰ γίν᾽ ἡ κρίσις πρέπει.

(μὲ δυσφορίαν)

Ἐν ὅσῳ τὸν αἰσθάνομαι μέσ' στὸ ἱερὸ παλάτι,
μὲ κοριεύει ἀλλόκοτο συναίσθημα ἐδῶ μέσα.
Λοιπὸν ἀπόψε ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Παίζεται, κρίνεται αὐτὴ τῆ νύκτα
ἡ τύχη μας. — Μεσάνυχτα μὲ τοὺς πιστοὺς μας θάλλθη.
Τὰ πάντα προετοίμασα. Θέλω ἀπὸ σᾶς μονάχα
καὶ τὴν καρδιά σας ἄσπλαγχνη κι' ἀλάθευτο τὸ χέρι.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Κ' εἶν' ἐντελῶς ἀνόποπτος ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὸν κυριεύουν φόβοι
ἀόριστοι. Ὑποπτεύεται κι' αὐτὸν τὸν ὕπνο ἀκόμα.
Κι' ὡς στὰ βραχιά μεσάνυχτα μὲ πνεῦμα ταραγμένο
προσεύχεται καὶ ἀγρυπνᾷ.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Θὰ προαισθάνει' ἴσως,
ὅτι παραμονεύουνε τὰ πνεύματα τοῦ φόνου
τριγύρω του.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Κ' εἶν' ἄσπλαγχνη τῆς μοίρας ἡ εἰρωνεία !
Τυφλὸς νὰ παραδίνεται κι' ἀνόποπτος σ' ἐμένα,
κι' ὅλους νὰ ὑποψιάζεται τοὺς φίλους τοὺς πιστοὺς του !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Πόσον ἀξιοθρήνητη τῶν βασιληάδων εἶνε
ἡ μοῖρα ! — Λόγια ὑποταγῆς, χαμόγελα λατρείας,
ἔρκοι αἰωνίας πίστεως, ἀποθεώσεως ὕμνοι
τῆς ἀπιστίας κρύβουνε τὸ δολοφόνο ξίφος !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Στὸν ἄπιστο κ' ἐπίορκον ἢ ἀπιστία πρέπει.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (ἀλλόφρων)

Κ' εἶν' ἄπιστος ;

ΘΕΟΦΑΝΩ (τὸν ἀτενίζει)

Τί ἔπαθες ; —

(λαμβάνει τὴν χεῖρά του)

Τὸ χέρι σου εἶνε κρύο,

ψυχρὸ σὰν χιόνι.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μοῦρχεται στὸν νοῦ τὸ παρχμῶθι
ἐνὸς ἀγίου βασιληᾶ, ποῦ ἢ στρίγγλα ρήγισσά του
τὸν σκότωσε.

(περιθέπων αἴφνης)

Δὲν ἄκουσες ;

ΘΕΟΦΑΝΩ

Βρυχᾶται ἀνεμοζάλη.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Εἶν' ἢ βραδεῖά τρομακτικὴ.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Κ' ἢ νύκτα θενὰ γίνῃ
ἀκόμη φοβερώτερη.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Σαλεύει τὸ πλάτι

ἄπ' τοῦ βοριᾶ τὸ φρένιασμα.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τραγοῦδι, ποῦ ταιριάζει
μὲ τῆς καρδιάς μας τὸν ρυθμὸ τὸν ἄγριο.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μυρολόγι

τῆς πλάσεως γιὰ τ' ἀνθρώπινα.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Σκοτεινιασμένα βλέπω
τὰ μάτια σου.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (φέρει τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον, ὡς θέλων ν' ἀποβιβάσῃ
δυσaréστους στοχασμοὺς).

Συναίσθημα μὲ τὴν πλάκωνε τὸ στήθος
μροστηριῶδες. Καὶ βαθιὰ μέσ' ἀπὸ τὴν καρδιά μου
σὰν ἓνα κλάμα ἀνέβαινε — σὰν νὰ νοιωθα νὰ στάζῃ
μέσ' οἱ ὀργῆς μου τὴ φωτιὰ δάκρυ δειλὸ συγγνώμης.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Καὶ πῶς; δὲν σ' ἐσωφρόνισε λιπὸν ἢ ἐξορία
κι' ὁ ἄδοξος ὁ θάνατος, ποῦ κρεμασμένος ἦτο
στοῦ ἀτίμητο κεφάλι σου; — Δὲν σ' ἔχουνε σκληρῶναι
τόσ' ὕβρις καὶ ταπεινώσις

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Βάρβαρο μ' ἔχουν κάμει. —
Ἄν μιὰν στιγμὴ κλονίστηκε κ' ἐλόγισ' ἡ καρδιά μου,
ἦτο ἡ ὀλόστερνη φωνὴ τῆς συνειδήσεώς μου,
τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ἢ ἀπελπισμένη πάλη! —
Τώρα θριαμβεύουν καὶ γελοῦν οἱ δαίμονες τοῦ σκότους,

καὶ κλαίει ἀπαρηγόρητος ὁ ἄγγελος τοῦ ἐλέους. —
Λοιπὸν ἀπόψε !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ὁ βασιλεὺς ἀπόψε θανά πέσῃ
στὸν ὕπνο τὸν ἀξόπνητο. Καὶ σέν', ἀγαπημένε,
στοῦ θρόνου τὴν λαμπρότητα θὰ σὲ φωτίσ' ἡ μέρα.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μὲ χέρια μέσα σ' αἷματα βασιλικά λουζμένα.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἐκεῖνος τὸ ἐπροκάλεσεν.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἔτσι ἦτονε γραφτό μου !

(Μόλις ὁ Τσιμισκῆς καὶ ἡ Θεοφανῶ ἐξέρχονται πρὸς τ' ἀριστερά, ἐμφανίζεται ὁ Νικηφόρος ἐς τὴν θύραν τοῦ θάθους κρατῶν ἀπὸ τὴν χεῖρά τὸν Βασιλεῖον, τὸν βασιλόπαιδα).

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Μὴ γίνεσαι ἀνοπόμου, Βασίλειε.

(καθίζει).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἄλλ' ὡς πότε
σὺν κόρῃ θενὰ κάθωμαι κλεισμένος στὸ παλάτι ;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (μελιγχολικῶς. Ὡς πρὸς ἑαυτὸν)

Ἡ ὥρα πλέον ἔφθασε. — Πολὺ δὲν θὰ προσμένῃς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ζηλεύω τὴν ἐλεύθερη ζωὴ τοῦ στρατιώτου
μέσα σὲ κάμπους καὶ βουνά, μέσ στὶς ὠραίες χώρες
τῆς αὐτοκρατορίας μας. Φαντάζομαι κινδύνους,
πολέμους ὄνειρεῖομαι. — Κι' ὅσες φορὲς σὲ εἶπεω
νὰ φτάνῃς ἀπ' τὸν πόλεμο μέγας καὶ δοξασμένος,
δακρύζω ἀπ' τὴ λαχτάρα μου καὶ τὴ συγκίνησί μου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὸ αἷμα τοῦ μεγάλου σου προγόνου Βασιλείου
βράζει μέσα στὶς φλέβες σου. — Μιὰ μέρα θὰ τοῦ μοιάσης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (καθίζων παρὰ τοῦς πόδας τοῦ βασιλέως)

Ὅμοιος μὲ σέναν' ἤθελα νὰ γίνω. Σὲ θαυμάζω
καὶ σὲ δοξάζω.

(ψηλαφεὶ τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως)

Κ' εἶν' αὐτὸ τὸ χέρι, ποῦ φουκτώνει
τὸ ξίφος σου τὸ ἀνίκητο ;

(στηρίζει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Νικηφόρου)

Τὸ στήθος ποῦ κλεῖ μέσα
τέτοιαν ἀτρόμητη καρδιά ;

(τόν ἀτενίζει)

Τὰ μάτια ποῦ στήν μάχην
ἀστροπελέκια στοὺς ἐχθροὺς σκορπίζουν; — Σὲ ἴκετεύω,
ὅταν θὰ πᾶς στὸν πόλεμο, πάρε μαζί κ' ἐμένα
διὰ νὰ σὲ ἰδῶ πῶς μάχεσαι καὶ πῶς νικάς νὰ βλέπω.
Κ' ἐγὼ κοντά σου, στὸ ἄτι μου, νὰ πολεμῶ μαζί σου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

(ἐπιθάτει τὰς χεῖρας μὲ τρυφερότητα ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Βασιλείου)

Βασιλεῖέ μου βασιληγά, παιδί μου ἀγαπημένο,
θὰ γίνης μέγας κ' ἐνδοξος. Εἶσαι ἄξιος νὰ καθίσης
στὸν θρόνον ἀπὸ σήμερα. Σ' ἐσένα θὰ χαρίσω
τὸ τιμημένο ξίφος μου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (περιχαρῆς)

Τόση τιμὴ σ' ἐμένα;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Θὰ τὸ τιμήσης πιότερο καὶ θενὰ τὸ δοξάσης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Δὲν εἶν' ἀπὸ τῆ δόξα σου στὸν κόσμον πιὸ μεγάλη.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Εἶνε πολλές, ἀμέτρητες τῆς δόξης ἢ θαυμίδες,
καὶ σὺ τὴν ὑψηλότερη μιὰ μέρα θὰ πατήσης.

(ἐν συγκινήσει)

·Κι' ἂν εἶμαι ὡς τότε ζωντανός — μέσ' ἀπὸ τὸ κελλί μου
·θά σ' εὐλογῶ — θὰ δέωμαι γιὰ σένα. —

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ἀναπηδῶν)

Πῶς! θὰ φύγης;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

·Ὅ,τι γιὰ μένα κι' ἂν εἰποῦν, νὰ μὲ τιμᾶς μὴν παύσης.
·Φύλαξε σὺ μέσ' στὴν ἀγνή, στὴν ἄδολη καρδιά σου
·τὴν μνήμη μου.

(ἐγείρεται).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Σὲ ἀγαπῶ, καὶ θέλω νὰ σὲ βλέπω
·στὸν θρόνον τῶν πατέρων μου! — Ποιὰ σκίηθι θὰ χωρέσῃ
·τὸ τόσο μεγαλεῖόν σου;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ὡς πρὸς ἐαυτόν, δεικνύων τὸν Βασίλειον)

Εἶν' ἡ δικαιοσύνη
·τῆς Ἱστορίας. Ἡ φωνὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος!

(λαμβάνει τὸν Βασίλειον ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ ἐξέρχονται).

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄

ΘΕΟΦΑΝΩ, ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ, ΠΕΤΡΟΣ ΦΩΚΑΣ, ΜΙΧΑΗΛ
ΒΟΥΡΤΣΗΣ, ΒΑΛΑΝΤΗΣ, ΤΟΡΝΙΚΗΣ, ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ.

ΘΕΟΦΑΝΩ (δεικνύουσα πρὸς τ' ἀριστερά)

Στὸ μυστικὸ δωμάτιον αὐτὸ θενὰ σὰς κλείσω,
κι' ὅταν σημάν' ἡ κρίσιμος στιγμή θὰ σὰς ἀνοίξω. —
"Ὅλοι ἐδῶ μέσα εἶνε πιστοὶ κ' εἶν' ἀφωσιωμένοι
ὅλοι σ' ἐμένα.

(δεικνύουσα πρὸς τὰ δεξιὰ)

Κι' εἶν' ἐκεῖ κοντά σας, ἀντικρὺ σας
ὁ θάλαμος τοῦ βασιλεῖ. Καὶ δὲν θ' ἀργήσῃ νάλλθῃ
νά κοιμηθῇ.

(σείει τὴν κεφαλὴν καὶ μειδιᾷ σατανικῶς)

Νά κοιμηθῇ! — Καὶ τότε ἀνάμεσό του
κι' ἀνάμεσα στὰ ξίφη σας δὲν θὰ μεσολαβήσῃ
κανένας!

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Δὲν θενὰ βρεθοῦν δυὸ μάτια νά δακρῦσουν
στὸν θάνατό του.

ΤΟΡΝΙΚΗΣ

Ούτε καρδιά δὲν ἔμεινε κοντά του
καμμιά ποῦ νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ

Μήπως αὐτὸς κανένα

ἔχει ἀγαπήσει ;

ΠΕΤΡΟΣ ΦΩΚΑΣ (ὅστις ἴστατο σιωπηλὸς παράμερα, προβαίνων εἰς τὸ
μέσον)

ὦ, ξέσπασε, καρδιά μου, ποῦ σὲ πνίγει
ὁ πόνος ! — Ὅχι ! ἀδάκρυτος δὲν θ' ἀποθάνῃ ἐκεῖνος !
Τὸν βασιλιά μου ἂν δὲν μπορῶ νὰ σώσω, θὰ θρηνήσω
τὸν ἄδικό του θάνατο ! — Κατὰ τῆς κεφαλῆς σας
τοὺς κεραυνοὺς τῆς θεϊκῆς ὀργῆς ἐπικαλοῦμαι.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Παράκαιρα μετανοεῖς, ἂν δὲν ἔτρελλάθης.

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Σὺ, Πέτρε, τὸν παράνομον ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Ἐστὸ τὸν ὄβριστήν σου ;

Π. ΦΩΚΑΣ

Ἀλλὰ παράνομοι εἰσθε σεῖς, ἀλλ' ὄβρισταί σεις εἰσθε
ἧς δόξης, τῆς δυνάμεως καὶ τῆς δικαιοσύνης !

Γιατί ν' ἐκεῖνος δίκαιος καὶ δυνατὸς καὶ μέγας.
Εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἄδικοι ! Τὴν ταπεινὴν ὀργή μας,
στοῦ ἐγωῦσμοῦ τὸν δαίμονα προσφέρομεν θυσίαν
ἐν' ἅγιον αὐτοκράτορα, ποῦ κι' οἱ ἐχθροὶ του ἀκύμα
οἱ Ἀγαρηνοὶ τὸν σέβονται. — Κ' ἡμεῖς, σὰν τοὺς φονηάδες,
ἡμεῖς, τὰ τέκνα τοῦ Χριστοῦ, μέσα στὴν ἄγρια νύκτα,
ποῦ οἱ χριστιανοὶ προσεύχονται, τὸν φόνο μελετοῦμεν
ἐνὸς δικαίου ! Τὴν ψυχὴν μοῦ κυριεύει φρίκη
κοντὰ σας ! ὦ, μακρὰν, μακρὰν ἀπ' τὸ παλάτι τοῦτο
τὸ κολασμένο !

(κινεῖται πρὸς τὴν θύραν)

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἐπιτακτικῶς)

Ζωντανὸς δὲν φεύγεις !

ΒΑΛΑΝΤΗΣ, ΤΟΡΝΙΚΗΣ, ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΣ (σύροντες τὰ ξίφη κατ' αὐτοῦ)

Προδοσία !

Π. ΦΩΚΑΣ

Ξίφη πολλὰ συντρίφτηκαν σ' αὐτὰ τὰ στήθη ἀπάνω !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Κάτω τὰ ξίφη !

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Φίλε μου καὶ συμπολεμιστὴ μου.

Π. ΦΩΚΑΣ

Ἦμουν συστρατιώτης σου, ἀλλὰ συνένοχος σου
δὲν γίνομαι.

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Στοχάσου το — με τήν ζωήν σου παίζεις.

Π. ΦΩΚΑΣ

Καί τί τήν θέλω τήν ζωήν, σὶν ἀποθάνῃ ἐκείνος ;
ᾠ! πῶς εὐρέθηκα κ' ἐγὼ παρασυρμένος μέσα
στὴ σπείρα τῶν ὑποκριτῶν ! Ὁμολογήσατέ το —
ὅλοι σας εἶσθε ὑποκριταί, καὶ πρόφασι ζητᾶτε
νὰ δικαιολογήσετε τὸν φόνο ἐνὸς ἀθώου. —
ᾠ, νὰ τὸν σώσω !

(κινεῖται πρὸς τὴν θύραν)

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Στρατηγέ, μαζί μ' ἐμᾶς ὠρκίσθης.
Ἐσύρεις, πῶς ὀνομάζεται τοῦ ὄρκου ὁ παραβάτης.

ΠΕΤΡΟΣ

Καὶ σύ ; Μὴ δὲν ἐπρόδωκες τὸν ὄρκο, ποῦ ἔχεις δώσει
στὸν Νικηφόρο ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Μ' ἔλυσεν ἐκείνος ἀπ' τὸν ὄρκο,
καθὼς τὸν Βούρτσην ἔλυσε κ' ἐσένα καὶ τοὺς ἄλλους,
ὅσους ἀδίκησε.

Π. ΦΩΚΑΣ

Καὶ σεῖς ; Καὶ σεῖς δὲν συγχωρεῖτε
στὸν δίκαιον κ' ἐνάρετον μιᾶν πλάνην ; Ἐναν ἴσκιον
στὴν τόσην του λαμπρότητα ; Καὶ θέλετε τὸν στῆλον
τοῦ κράτους νὰ κρημνίσετε ;

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Δὲν χάνεται τὸ κράτος,
ἀν ἀποθάνῃ ἓνας Φωκᾶς.

Π. ΦΩΚΑΣ

Ἄλλ' ἓνα Νικηφόρον
αἰῶνες δὲν τονὲ γεννοῦν !

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἀνυπομένως)

Χανόμεθα σὲ λόγια,
κ' ἡ ὥρα τρέχει. Ὁ βασιληὰς σὲ λίγο θεὸν νὰ φθάσῃ.

(πρὸς τοὺς λοιποὺς δεικνύουσα τὸν Πέτρον)

Κάμετε τὸ καθήκον σας !

Π. ΦΩΚΑΣ

Αὐτὸ κ' ἐγὼ προσμένω.
Τί στέκεσθε ; Κτυπάτέ με !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Στρατοπεδάρχῃ Πέτρε,
τὸ κράτος τοῦ ὑπηρετήσας με πιστὶ καὶ μ' ἀνδρεία,
αὐτὸ σὲ σώζει σήμερα. Γιατὶ ἡ ζωὴ σου ἀκόμα
στοὺς μέλλοντας ἀγῶνάς του πολυτιμότετη εἶνε.
Δὲν θεν' ἀνυφωθῆ σπαθὶ γιὰ νὰ κατασπαράξῃ
στήθος με τέτοιο φρόνημα, καρδιὰ τέσον μεγάλη. —
Ἐλεύθερον θὰ σὲ ἄφηνα, νὰ ὑπάγῃς ὅπου θέλεις.
Ἄλλ' ἡ φυγὴ σου θὰ βρεθῆ σὲ τρομερὸν ἀγῶνα :
ἢ τῆ ζωῆ του ἢ τῆ ζωῆ τῶν φίλων σου. — Γιὰ τοῦτο
Ἄριστ. Προβελεγγίου, «Νικηφόρος Φωκᾶς». Ἐκδοσ. Β' 6/7/25 7

σὲ σώζω ἀπὸ τὸ δίλημμα. — Αἰχμάλωτός μας εἶσαι
ἀγαπημένος καὶ ἱερός ὡς αὔριο.

ΘΕΟΦΑΝΩ (κράζει διὰ τῆς θύρας)

Δρακογιάννη!

(εἰσέρχεται ὁ Δρακογιάννης)

ΘΕΟΦΑΝΩ (δεικνύουσα εἰς αὐτὸν τὸν Πέτρον Φωκᾶν)

Στὴν ἀγρυπνὴ σου φύλαξι καὶ πίστι παραθίνω
τὸν στρατηγόν.

Π. ΦΩΚΑΣ περιφέρει ἐξαλλον βλέμμα εἰς τοὺς περὶ αὐτὸν)

Καμμιά, καμμιά γιὰ κείνον σωτηρία! —
Ἐσάλευτη ἔν' ἡ ὄψι σας καὶ φλόγα εἶν' ἡ ματιά σας! —

(πρὸς τὴν Θεοφανῶ)

Καὶ σὺ; Καὶ σὺ; Ἄχ! ἄμποτε τὰ παγερά σου μάτια
νὰ λυώσουν ἀπὸ δάκρυα μετάνοιας! — Κλάψε, κλάψε,
καρδιά μου! Μάτια, κλάψετε τὸν νοῦν ποῦ θενὰ σβύση,
τὸν ἥρωα ποῦ θὰ νεκρωθῆ! — Δὲν θὰ θροντήση πλέον
τὸ νικηφόρο βῆμά του μέσ' στὰ βουνα τῶ Ταύρου!
Τὴν κεραυνώδη του ὀρμὴν δὲν θὰ τὴν τρέμη πλέον
ὁ ἄπιστος Ἀγαρηός. — Κλάψε, καυμένη Πόλι,
ποῦ ξένοιαστη κοιμῶσουνε, χαρούμενη ξυπνοῦσε,
γιατὶ ἄπλωνεν ἀπάνω σου φτεροῦγες γιγαντένιες
ὁ Νικηφόρος, σὰν ἀετός. Αὔριο θὰ ξυπνήσης
σκοτεινιασμένη κι' ὄρφανὴ καὶ τρομαγμένη! Κλάψε
τὸ φῶς σου καὶ τὴ δόξα σου καὶ τὴν ζωὴ σου! Κλάψε!

(εἰσέρχεται παραπαίων συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Δρακογιάννη).

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (προσβλέπων μελαγχολικῶς τὸν ἀπερχόμενον)

Ἄμποτε κάθε δασιγῆς τέτοιους πιστοὺς νὰ εἶχε !

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Λυποῦμαι γιὰ τὴν πλάνη του.

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ

Κ' ἐγὼ τὴν ἐθαυμάζω.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Τὰ λόγια ἀφήτε. — Ἦλθ' ἡ στιγμή, ποῦ θέλει τὴν ψυχὴ σας ἀκέραια καὶ ἀσυγκλόνητην. — Ἐμπρός, ἔμπρός ! ἐμπάτε !

(Οἱ συνωμῶται εἰσέρχονται καὶ ἡ Θεοφανῶ κλείει τὴν θύραν καὶ φεύγει. Μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται ὁ Νικηφόρος κρατῶν βελτίον καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Μιχαήλ).

ΣΚΗΝΗ Β'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΜΙΧΑΗΛ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Οἱ ἀπαισιόδοξοι χρησμοὶ συχνά, σὰν νυκτοπούλια,
μὲ περιτριγυρίζουνε.

(ὀρῖται κατὰ γῆς τὸ βελτίον).

ΜΙΧΑΗΛ (κύπτει καὶ τὸ ἀνιλαμβάνει)

Κι' ἄλλος χρησμός ἀκόμη;

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Κρυφά τοὺς φέρνουν γύρω μου.

ΜΙΧΑΗΛ (ἀναγινώσκει καθ' ἑαυτὸν)

Προμύθημα θανάτου !!

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ὡς ἂν νὰ εἶμαι ἀθάνατος !—Καὶ μήνες εἶνε τώρα
ποῦ οἱ χρησμολόγοι ἀναμασοῦν ἕνα σκοπὸ μονάχα
τὸν θάνατον, τὸν θάνατον !

(βηματίζει σὺννευς. Εἶτα αἰφνης πρὸς τὸν Μιχαήλ)

Πιστεύεις στὶς μαντείες ;

ΜΙΧΑΗΛ

Νὰ διακρίνω ἂν ἠμπορῶ, τὸν μάντι ἀπ' τὸν ἀγύρτη.
Ἢ τέχνες τῶν συγχύζονται.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (σὺννευς. Ὡς πρὸς ἑαυτὸν)

Λέγουν πῶς, ὅταν ἄνδρες
μεγάλοι κινδονεύουνε, μαζί μ' αὐτοὺς συμπάσχουν
ὅλες τῆς γῆς, τῶν οὐρανῶν ἢ μυστικὲς δυνάμεις.
Καὶ γίνονται κατακλυσμοί, σεισμοί, θεομηνίες.
Καὶ οἱ σοφοί, ποῦ μελετοῦν τ' ἀστέρια νύκτα μέρα,
καὶ νοιώθοῦν τὴν ἀσύλληπτη τὴ γλώσσα τῶν πνευμάτων,
χρησιμοποιοῦν, προλέγουνε γιὰ τοὺς μεγάλους ἄνδρας.—
Ἄλλ' εἶμαι μέγας ;—Δύνασαι νὰ μ' ὀνομάσης μέγαν ;

ΜΙΧΑΗΛ

Ὡ, Κύριέ μου.—

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Είμαι άπλοός, γενναίος στρατηλάτης,
άλλ' όχι μέγας. Πρόμαχος τής χριστιανοσύνης,
άλλ' όχι μέγας!—

(εισέρχεται ο Γαβριήλ)

ΜΙΧΑΗΛ (φεύγων και δεικνύων τὸ δελτίον. Πρὸς ἑαυτὸν)

Ἄλλ' ἐγὼ τὸν ἀδελφὸ σου τρεχῶ.

(ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ, ΓΑΒΡΙΗΛ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Γαβριήλ, σ' ἐπρόσμενα. Ἡ ψυχὴ μου
ἀνάγκην ἔχει προσευχῆς. Βοήθα την.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Μαζί σου

θὰ δεγθῶ.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Και τὸν ψαλμὸ τὸν ἔγραψες;

ΓΑΒΡΙΗΛ (ἀνελάστων περγαμνὴν)

Ἴδού τον.

Οἷστρος ἀγάπης και στοργῆς χριστιανικῆς γιὰ σένα
στά βάθη με κατέβασε τῆς ἄρρωστης ψυχῆς σου.

Κ' εἶν' ὁ ψαλμὸς αὐτὸς φωνὴ τῆς συνειδήσεώς σου.
Εἶνε τὸ ἴδιον πνεῦμά σου, ποῦ μέσ' ἀπ' τοὺς ἀγῶνας
καὶ τὴν ἀντάρα των παθῶν ζητᾷ τὴν λύτρωσί του.
Εἶν' τῆς γαλήνης τὸ ἀφθαστον, οὐράνιον ὄνειρό σου,
ποῦ καταυγάζει τὸν ψαλμὸν ἢ λαμπρὸς του.

ΝΙΚΗΦΩΡΟΣ (προσιλάνει τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Γαβριήλ)

Γαλήνη!

(τὸν πλησιάζει)

ὦ, ποιά γαλήνη ἀγγελικὴ στὸ μέτωπό σου λάμπει!

(τοῦ θωπεύει τὴν κόμην)

Ἦθελα νὰ μετάγγιζα τ' ἀκτινοβολημά της
μέσ' στὴν καρδιά μου.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Δύνασαι—κι' εἶνε στὸ θέλημά σου,
ἂν ἀποσπάσης τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς γῆς τὰ πάθη.

ΝΙΚΗΦΩΡΟΣ

Ἄχ, πόσα πάθη τρέφει ἡ γῆ—καὶ πόσους παραδείσους!
Πῶς! τῆς ζωῆς τὰ θέληττα δὲν μάγεψαν κ' ἐσένα;
Τὸ κάλλος, ἡ νεότης σου δὲν ἐγίναν προδόται
αὐτῆς τῆς σωφροσύνης σου καὶ τῆς ἀγνότητός σου;

ΓΑΒΡ.ΗΛ (μὲ τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἄνω. Ἐν ἔκστασει)

Μοῦ καταλάμπει τὴν ψυχὴν ἀγάπης φλόγα οὐράνια.
Στὶς γαλανὲς φτεροῦγές της ἀπαιῶ μ' ἀνοφώνει
ἀπ' τὰ ἐγκόσμια. Λαχταρῶ νὰ φτάσω τὴν εἰκόνα,
ποῦ μὲ καλεῖ πανεύμορφη!

Διαβάτης ανυπόμονος μέσα στὸ δάσος εἶμαι
καὶ μὴν ἀκτίνα τούρανῳ ν' ἀναφεγγίζη βλέπω
ἀνάμεσ' ἀπ' τὸ φύλλωμα κατὰ τὰ βάθη πέρα
καὶ τρέχω νὰ λουστῶ στὸ φῶς !

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἄχ, ἄλλοτε κ' ἐμένα
οἱ πόθοι αὐτοὶ μὲ μάγευαν.—Μὰ τώρα τὶς φτεροῦδες
τοῦ πνεύματός μου τῶν παθῶν τὶς ἔκαψαν ἢ φλόγες
καὶ λαχταρῶ νὰ λυτρωθῶ. Καὶ ὀψώνομαι καὶ πέφτω
μέσα σ' ἀγῶνα ἀτέλειωτον.—

(σιγὰ)

Ἀγάπη, ζήλεια, φθόνος—
σκόπη ἀδικίας, ζάλη ὀργῆς—ἐπιθυμία φόνου,
ἀγωνιώδεις, σκοτεινὸ προκείμενα θανάτου.

(καταπίπτει ἐξηνετημένος ἐπὶ ἀνκλίντρον)

ΓΑΒΡΙΗΛ (ἔρχεται ἀπαγγέλλων τὸν ἀκόλουθον ψαλμὸν συνοδευόμενος
ὑπὸ ἄρπας, ὑποκρουομένης ὀπισθεν τῆς σκηπῆς).

Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου !
ποιὸς σὲ ταράζει σάλος ;
Ποῦ ἢ δόξα σου ἢ πρώτη ,
Ποῦ τὸ σεμνὸ σου κάλλος ;
Σὲ ποιά πλανᾶται σκόπη ;

Σὺ, τὸ ἐπίγειον,
ἀσάλευτο τροπὸργιον
τῆς εὐσεβείας
συγκλοῖξσαι ;

Εἰς πέλαγ' ἁμαρτίας;
κλυδωνίζεσαι ;

Ἐγείρου ἀπ' τὸν πηλὸν
πρὸς τὰ οὐράνια !
Πλῶνε τὸν ρύπον τῶν παθῶν.
Εἶνε καιρὸς ἀκόμη
γιὰ τὴ μετάνοια,
γιὰ τὴ συγγνώμη !

Ψυχὴ μου ἀνάστα ! Ἐγείρου !
Λάμπουν γόρου
δικαιοσύνης οὐρανοί.
Εἰρήνη ἐκεῖ παντοτινὴ !
Ἐκεῖ χορὸς ἁγίων,
τῆς πίστεως ἀθληταί,
τῶν νόμων τηρηταί,
μὲ δόξα περιμένουν,
με θεία ῥόδα ῥαίνουσι
τὸν νικητὴν τῶν ἐπιγείων !

(Διαρκούσης τῆς ἀπαγγελίας τοῦ ψαλμοῦ, ὁ βασιλεὺς ἀνεγείρει βραδύως τὸ μέτωπον καὶ ἀνατείνει τὰς χεῖρας ἐν ἐκστάσει, εἶτα ὀλισθαίνει βαθμηδὸν ἀπὸ τὸ ἀνάκλιπτρον καὶ εὐρίσκειται γονυπετῆς πρὸ τοῦ Γαβριήλ, ὅστις ἀπαγγέλλων τότε τὴν ἀρχὴν τῆς τελευταίας στροφῆς λαμβάνει ἀπὸ τὴν χεῖρα τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἀνεγείρει.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ (ἐν ἐκστάσει)

Εἰς οὐρανοὺς εἰρήνης !
εἰς σφαῖρες ἅγιες δικαιοσύνης. —
Ἡ θεία χάρις μὲ φωτίζει,
ἀπ' τὴ βαρεῖά μου ζάλη μ' ἐξυπνίζει

Εἶν' ἡ φυχή μου ἐλεύθερη ! —

(περιδύλων) Ποῦ εἶν' οἱ στρατηγοί μου ;

ΓΑΒΡΙΗΛ

Δικαιοσύνην ἀπὸ σὲ προσμένουν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Θὰ τὴν λάβουν.

Ἐπ' τοὺς γεναίους καὶ πιστοὺς συγγνώμην θὰ ζητήσω.—
Εἰρήνη θέλω καὶ χαρὰ τριγύρω μου νὰ λάμπη.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Σὺ τῆς χαρᾶς εἶσαι πηγὴ, σὺ τῆς εἰρήνης βρῦσις.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἡ θεία χάρις ἔλαμψεν ἀπ' τ' ἅγια σου χεῖλη
μέσ' στὴν καρδιά μου.— Αἰσθάνομαι ὅτι ξαναγεννώμαι !—
Ἐλάτε πάλι, ὄνειρατά μεγάλα, πάρτετέ με
στὰ μαγεμένα σας φτερά !— Ἐλάτε, στρατηγοί μου,
κυκλώστε, ὅπως ἄλλοτε, τὸ ἀρχιστράτηγό σας,
ἀλλ' ἔχι πλέον βασιλῆά !— Θὰ χαιρετίσω ὁ κόσμος
τὸν Νικηφόρον αὔριο, τὴν πρώτην του λατρεία,
ὅπως τὸν ἔβλεπε ἄλλοτε νὰ στρέφῃ ἀπὸ τὴν Κρήτη
καὶ τὴν Συρία νικητὴν. Ἐνώπιον τοῦ κόσμου
καὶ τοῦ τροπαιοφόρου μου στρατοῦ θεὰ προσφέρω
τὸ δοξαζόμενο στέμμα μου στὸν νέον βασιλῆά μας
Βασίλειον !— Κ' ἐγὼ πιστὸς θὰ μείνω στρατιωτῆς
τοῦ θρόνου του καὶ τοῦ Στρατοῦ, καὶ θὰ τὸν ὀδηγήσω
στὴ δόξα καὶ στὸ θρίαμβο. Κ' ὕστερα θεὰ τρέξω
στὸν Ἀθανάσιον !

ΓΑΒΡΙΗΛ

Βασιληᾶ, τῶντι μέγας εἶσαι,
εἶσαι ἅγιος. Εἶνε θέλημα Θεοῦ τὸ θέλημά σου.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Τὴν νύκτ' αὐτὴ θὰ κοιμηθῶ τὸν ὕπνο τοῦ δικαίου.

ΓΑΒΡΙΗΛ

Ὁ ὕπνος σου ἄς εἶν' εὐλογημένος.

(Ὁ Νικηφόρος εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας δεξιᾶ εἰς τὸν κοιτῶνά του, καὶ ὁ Γαβριὴλ ἐξέρχεται. Ἡ σκηνὴ φωτίζεται ἀμυδρῶς. Βρονταὶ καὶ βοὴ τῆς τρικυμίας. Μετ' ὀλίγον εἰσέρχεται ἡ Θεοφανῶ καὶ βαίνει ἀκροποδητὴ πρὸς τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος καὶ ἀκροάζεται. Ὁ Μιχαὴλ εἰσέρχεται κρατῶν τὸ δελτίον τοῦ χρησμοῦ).

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΘΕΟΦΑΝΩ, ΜΙΧΑΗΛ

ΜΙΧΑΗΛ (βλέπων τὴν Θεοφανῶ)

Αὐγούστα. —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἄκόμ' εἰς' ἄχρῳπος; Ὁ βασιληᾶς κοιμᾶται..

(Δεικνύουσα τὸ δελτίον, τὸ ἔπειον κρατεῖ ὁ Μιχαὴλ)

Καὶ τί κρατεῖς στὸ χέρι σου;

ΜΙΧΑΗΛ

Χρησμόν, τοῦ προαγγέλλει
τοῦ βασιληᾶ τὸν θάνατον αὐτὴν τὴν νύκτα.

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἐν ταραχῇ)

Μήπως —

τὸν εἶδε — τὸν ἐδιάβασε ; κ' ἐπίστεψε ; ἐταράχθη ;

ΜΙΧΑΗΛ

Ἄτάραχος τὸν πέταξεν. Ἄλλ' ὅμως τρομαχμένος
ἐγὼ τὸν πῆρα κ' ἔτρεξα πρὸς τὸν Κουροπαλάτη.

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἐν ἀγωνίᾳ)

Κ' ἐκεῖνος ; — Μήπως ἔρχεται ; Μήπως θενάλλη τώρα ;

ΜΙΧΑΗΛ (σεῖων ἄπελπις τὴν κεφαλὴν)

Ἦστερ' ἀπ' τὸ συμπόσιον, καθὼς τὸ συνηθίζει,
ὁ Λέων κοίτεται βαριά στὴν κλίνη μεθυσμένος. —

Κ' ἐγὼ ἐστράφηκ' ἄπρακτος. — Ἄλλ' ὅμως θ' ἀγρυπνήσω
στὴν θύρα τοῦ αὐτοκράτορος.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Καμμιά δὲν εἶνε ἀνάγκη.

Πήγαινε σὺ νὰ κοιμηθῆς. Ἐγὼ θεν' ἀγρυπνήσω.

ΜΙΧΑΗΛ (ἐκετευτικῶς)

Βασίλισσα. —

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἡ βασίλισσα τοῦ βασιλεῆ τῆ, εἶνε
ὁ μόνος φύλαξ.

ΜΙΧΑΗΛ (δισταζει).

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἐπιτακτικῶς)

Μιχαήλ, ἐγὼ σοῦ τὸ προστάζω.

(Ὁ Μιχαήλ ἐξέρχεται βραδέως διὰ τῆς θύρας τοῦ θάβου, τὴν ἐποίαν·

ἡ Θεοφανώ κλείει ἔσωθεν. Ἐπιτετα ἀνοίγει τὸ δωμάτιον, ὅπου ἐκρύπτοντο οἱ συνωμῶται, εἰς τοὺς ὑποίους ἐξεληθόντας δεικνύει σιωπηλῶς καὶ εὐσταθῶς τὴν θύραν τοῦ βασιλικοῦ κοιτώνος. Ταύτην ἀνοίγει ὁ Βαλάντης καὶ εἰσέρχεται πρῶτος ἀκολουθούμενος καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς μένει ἡ Θεοφανώ εἰς μεγίστην διέγερσιν).

ΘΕΟΦΑΝΩ (ἀκρωμένη ἐναγωνίως ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ κοιτώνος)

Παύσετε ! παύσετε παλμοί, ν' ἀκούσω ! —

Δοῦπος ὑπόκωφος σπαθιῶν — κραυγὴ τοῦ πόνου —
τὸν πλήγῳσαν — στενάζει — καὶ ἰκετεύει —
σιγῇ θανάτου !

(ᾧθει τὴν θύραν)

Ἐλάτε ! ἐλάτε !

Ἀνοίγεται ἡ θύρα τοῦ κοιτώνος καὶ ἐξορμᾷ ὁ Τσιμισκῆς, ὅστις σταματᾷ καὶ παρατηρεῖ τὸ ξίφος του ὡς ἀλλόφρων. Ἡ Θεοφανώ σπεύδει πρὸς αὐτόν, οἱ δὲ συνωμῶται γονατίζου γύρω του κλίνοντες τὰ ξίφη ἐνώπιόν του).

ΒΑΛΑΝΤΗΣ

Δόξα, ζωὴ στὸν Τσιμισκῆ !

ΟΛΟΙ

Στὸν αὐτοκράτορά μας

ζωὴ καὶ δόξα !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἀνάσανε καὶ σκίρτησε, καρδιά μου !
(ζητεῖ νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τοῦ Τσιμισκῆ, ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ἀπωθεῖ).

ΒΟΥΡΤΣΗΣ

Πρὶν ἢ φρουρὰ στὴν εἴδησιν ἀφηνιάσῃ, πρέπει
νὰ τὴν προκαταλάβωμεν.

(πρὸς τὸν Τσιμισκῆν)

Ἀρκεῖ νὰ σ' ἀντικρύσῃ,
καὶ εὐθὺς ὡς αὐτοκράτορα θεοῦ σ' ἀνευφημήσῃ.

ΟΛΟΙ (πάλλοντες τὰ ξίφη)

Ἐμπρός !

ΤΣΙΜΙΣΚΗΣ (ὡς ἀνανήφων. Μετ' ἀποφάσεως)

Ἐμπρός ! Πηγαίνωμεν ! Καί στήν φρουράν ἀμέσως,
στήν Πόλιν ὡς κηρύξωμεν, πῶς ἄλλος βασιλεύει —
Ὁ Ἰωάννης Τσιμισκῆς !

(ἐξέρχονται πάντες).

ΣΚΗΝΗ Ε΄

ΘΕΟΦΑΝΩ (μόνη, ἐν μεγίστῃ ταραχῇ)

Ζαλίστηκεν ὁ νοῦς μου ! —

Φαρρῶ, πῶς μ' ἔσπρωξε βαρὺ τὸ ἀγαπημένο χέρι —
μάταια ἀπὸ τὰ μάτια του ζητοῦσα μιὰ ματιά του. —
Ἄλλ' ὄχι, ὄχι ! — Ἀδύνατον ! Δὲν μ' ἔσπρωξεν. Ὁ φόνος,
ὁ φόνος τὸν ἐτάραξεν. — Ἄχ, τί ζητᾷς, καρδιά μου,
σὲ τέτοιες φοβερὲς στιγμὲς ; —

(ἀκροᾶται)

Ὁχλοβοὴν ἀκούω. —

Τὸ ἔργον δὲν ἐτέλειωσεν. — Ὁ Νικηφόρος ἔχει
φιλους στὸ στράτευμα πολλούς. — ἔχει τὸν ἀδελφὸ του,
τὸν παντοδύναμο ἀδελφόν. — Ἴσως αὐτὴν τὴν ὥρα
νὰ κινδυνεύῃ ὁ Τσιμισκῆς — τὸ πᾶν νὰ κινδυνεύῃ !
κ' ἐγὼ δὲν τρέχω, δὲν πετῶ στὸν κίνδυνον μαζί του !
(τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁρμᾷ πρὸς τὴν θύραν (ἀριστερᾶ), ἐμφανίζεται

ἀξιωματικὸς καὶ στρατιῶται).

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Ὁ βασιληᾶς ἐπρόσταξε νὰ σ' ὀδηγήσω ἀμέσως
στὸ μοναστήρι.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ὁ βασιλιάς ;

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Ὁ Τσιμισκῆς.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἐμένα ;

Καὶ σοῦ τὸ εἶπε ; Τ' ἄκουσες ; — Στὸ μοναστήρι ἐμένα ;

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Στὸ μοναστήρι νὰ βρεθῆς προτοῦ νὰ ἐξημερώσῃ.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Κ' εἶχε καρδιὰν ὁ βάρβαρος νὰ τὸ προστάξῃ ; — Ἐκεῖνος,
ποῦ τὸν ὑψώνει ὁ ἔρωσ μου, ὁ ἁμαρτωλὸς μου ἔρωσ ;
Ἐκεῖνος ; — Ἀπ' τὰ χεῖλη του τὰ ἴδια νὰ τ' ἀκούσω
τὸ ἀπίστευτο, τὸ ἀνηκουστον !

(ὄρμῃ νὰ ἐξέλθῃ)

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Ἀδύνατον !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Θὰ βάλῃς

τὸ χέρι σου τὸ βέβηλο στὸ ἅγιο τὸ κορμί μου ;
Εἶμαι βασίλισσα ! —

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Ἦσουνα ! Ἡ Ἀγάθη βασιλεύει !

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἦς Ἀγάθη ; Τὸ εἶπες ; Τ' ἄκουσα ;

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Ναί ! Βασιλεύει ἡ Ἀγάθη .

ΘΕΟΦΑΝΩ

Ἦ σκοτεινὴ ὑπόφια μου καὶ προαισθημάτά μου !
 Ἡ Ἀγάθη ; — ὁ νοῦς μου ἐσάλεψε. — Τί τοῦκαμα, Θεέ μου,
 καὶ τόσο μού την φύλαξε φρικτὴ τὴν τιμωρία ;
 Κ' ἐνῶ γιὰ κείνον ἔγινα προδότρια, μὲ προδίδει,
 μὲ διώχνει ἀναπολόγητη, γιὰ νὰ χαρίσῃ σ' ἄλλην
 μαζὶ καὶ θρόνον κ' ἔρωτα ; — Δὲν ἔχω κακουργῆσει,
 γιὰ ν' ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς τοῦ ἐγκλήματός μου ἐκείνη ! —
 Ἀφήσετέ με, ἀφήσετε νὰ τρέξω μέσ' στοὺς δρόμους,
 νὰ διαλαλήσω σὰν τρελλή, ν' ἀκούσῃ ὁ κόσμος ὅλος,
 νὰ φρίξῃ τὴν σκληρότητα καὶ τὴν ἀχαριστία
 τοῦ δολοφόνου βασιλεῖ ! —

(κρύπτει τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἐκρήγνυται εἰς λυγμούς.
 Εἶτα συμπλέκει τὰς χεῖρας ἐν ἀπογνώσει καὶ περιφέρει ἐξἄλλον βλέμμα)

Δὲν εἶν' ἐδῶ κανένας ;
 Κανένας ὑπεραπιστής ; — Ποῦ πῆγαν οἱ πιστοὶ μου
 κι' οἱ ἀφρωσιωμένοι μου ;

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Στοῦ βασιλεῖ τὰ πόδια.

ΘΕΟΦΑΝΩ

Κανένας ! —

(Περιφέρεται ἔκφρων καὶ σταματᾷ αἰφνης πρὸ τῆς ἀνοικτῆς θύρας τοῦ
 βασιλικοῦ κοιτῶνος· ἐκτείνει τὰς χεῖρας καὶ προσηλώνει εἰς τὰ ἐντὸς
 ἀτενὲς τὸ βλέμμα)

Ἕνας μοναχά, κ' ἐκεῖνος σκοτωμένος !
 Κ' ἐγώ, κ' ἐγώ τὸν σκότωσα τὸν μόνον μου προστάτην,
 ποῦ θᾶδινε γι' ἀγάπη μου καὶ τὴν ψυχὴ του ἀκόμα ! —
 Σήκω, νὰ ἰδῆς τὴ φόνισσα στὸ μέγα της μαρτύριο,
 στὴν προδομένη ἀγάπη της, στὸ μῖσος, στὴ μανία,

στὸν πόνο, στὴν μετάνοια καὶ στὴν παραφροσύνη ! —
ὦ, ἀνάστα, ἀνάστα, γίγαντα, καὶ διασκόρπισέ τους
τοὺς νάνους δολοφόνους σου ! — Σῶσέ με, ἐκδίκησέ με !

(ἔρπει γονατιστὴ πρὸς τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος)

Ἐδῶ ποῦ πνέει γύρω μου ἡ κραταιὰ σου ἀγάπη,
ἐδῶ νὰ μείνω — ξύπνησε — σήκω — προστάτευσέ με !

(ἀπλοῦται λιποθυμὸς πρὸ τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος).

Καταπίπτει ἡ αὐλαία.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

